

Pro použití při výuce předmětu Církevní právo na Právnické fakultě Masarykovy univerzity.
Text reflektuje právní a faktický stav k 30. 6. 2006.

REGISTROVANÉ CÍRKVE A NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI V ČESKÉ REPUBLICE

Výběr z knihy:

JÄGER, P. Círky a náboženské společnosti v České republice a jejich právní postavení.
CDK, Brno, 2006, str. 113 – 238.

Přehled:

5. REGISTROVANÉ CÍRKVE A NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI

- 5.1. Církev římskokatolická
- 5.2. Českobratrská církev evangelická
- 5.3. Církev československá husitská
- 5.4. Náboženská společnost Svědkové Jehovovi
- 5.5. Pravoslavná církev v českých zemích
- 5.6. Evangelická církev augsburského vyznání v České republice
- 5.7. Slezská církev evangelická augsburského vyznání
- 5.8. Církev bratrská
- 5.9. Církev adventistů sedmého dne
- 5.10. Církev řeckokatolická
- 5.11. Křesťanské sbory
- 5.12. Luterská evangelická církev a. v. v České republice
- 5.13. Apoštolská církev
- 5.14. Církev Křesťanská společenství
- 5.15. Ústředí muslimských obcí
- 5.16. Bratrská jednota baptistů
- 5.17. Jednota bratrská
- 5.18. Evangelická církev metodistická
- 5.19. Starokatolická církev v ČR
- 5.20. Federace židovských obcí v České republice
- 5.21. Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů v České republice
- 5.22. Česká hinduistická náboženská společnost
- 5.23. Novoapoštolská církev v ČR
- 5.24. Náboženská společnost českých unitářů
- 5.25. Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny, Hnutí Hare Krišna
- 5.26. Obec křesťanů v České republice

5. REGISTROVANÉ CÍRKVE A NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI

Následující část přináší stručné představení registrovaných církví a náboženských společností v České republice spolu s jejich identifikačními a statistickými údaji.

Konkrétní údaje jsou převzaty z rejstříků a databází vedených ministerstvem kultury (<http://www.mkcr.cz>), ministerstvem školství, mlá-deže a tělovýchovy (<http://www.msmt.cz>), Českým statistickým úřadem (<http://www.czso.cz>), ze základních dokumentů jednotlivých církví a náboženských společností (dokument podle zákona o církvích), vnitřních organizačních dokumentů jednotlivých církví a náboženských společností (Ústavy, Statuty, Stanovy apod.), dalších veřejně dostupných církevních dokumentů a internetových stránek církví a náboženských společností (jsou uvedeny u každé z církví).

Pro velké množství údajů by nebylo praktické ke každé informaci připojovat odkaz na zdroj. Uvedené skutečnosti slouží pouze pro získání všeobecného přehledu o registrovaných církvích a náboženských společnostech, za tím účelem jsou patřičně zjed-nodušeny nebo vyňaty z obsáhlejších církevních dokumentů a ve-řejných seznamů.

Zájemcům o ověření aktuálního stavu či podrobností proto do-poručujeme navštívit uvedené internetové stránky či přímo kon-taktovat odpovědný orgán či subjekt.

Jako kritérium pro řazení církví a náboženských společností byl vybrán počet věřících podle sčítání lidu v roce 2001.

5.1 Církev římskokatolická

Thákurova 676/3
160 00 Praha 6-Dejvice
IČ: 73632848

Statutární orgán

Česká biskupská konference
Thákurova 676/3, Praha 6-Dejvice, 160 00

Personální obsazení

předseda České biskupské konference Mons. Jan
Graubner

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR
- Vyučovat náboženství na státních školách.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.
- Zřizovat církevní školy.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.cirkev.cz>

Člen Ekumenické rady církví: přidružené členství

Člen Světové rady církví: není

Člen Konference evropských církví: není

Počet věřících (2001): 2 740 780

Počet církevních právníků osob: viz níže, podrobnosti na <http://www.mkcr.cz>

Počet církevních škol: viz níže

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
670 309 862 Kč

Vnitřní organizační dokument: Kodex kanonického práva (Codex Iuris Canonici)

Začlenění do mezinárodních struktur: Církev je součástí katolické církve, jejíž hlavou je papež se sídlem v Římě.

Historie

Své založení odvozuje od novozákonního působení Ježíše Krista. V roce 313 za císaře Konstantina I. bylo křesťanství v římské říši uznáno jako státní náboženství. Během prvních století se církev zformovala do struktury tzv. místních (partikulárních) církví pod vedením biskupa. Jako věroučné autority se formují biskupské sněmy – *koncily*. Postupně se začíná upevňovat i primát papeže, prvního mezi biskupy. V roce 1054 se církev rozdělila (tzv. velké schisma) na východní (ortodoxní) a západní (latinskou) z důvodů nesouhlasu východních patriarchů s prvky věrouky západní církve. V 15. a zejména 16. století přichází v Evropě tzv. reformace založená na kritice církevní věrouky a praxe, díky které se od katolické církve oddělila řada reformačních (protestantských) církví. V 19. století se katolická církev vymezila vůči marxistické ideologii prostřednictvím encykliky *Rerum Novarum* (O dělnické otázce, 1891) a aktualizovala tak své sociální učení. V roce 1937 prostřednictvím papežského listu *Mit*

brennender Sorge (S palčivou starostí) odsoudila nacionální socialismus a rasismus. V témže roce byla vydána i encyklika *Divini Redemptoris* proti ateistickému komunismu. V letech 1962–1965 se konal zatím poslední koncil označovaný jako II. vatikánský. Nynějším papežem je od roku 2005 Benedikt XVI., občanským jménem Joseph Ratzinger, jehož předchůdcem byl Jan Pavel II. (Karol Wojtyła, papežem 1978–2005). Katolická církev je největší křesťanskou církví na světě, Církev římskokatolická je její největší složkou.

Na českém území je zřejmý vliv křesťanství doložen příchodem věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu (863). V roce 935 (929) byl zavražděn kníže Václav, který je světcem a patronem (ochráncem) české země. Po založení pražského biskupství (973) se druhým pražským biskupem stal Slavíkovec Vojtěch, který byl v roce 997 zavražděn v Prusku a později rovněž kanonizován (prohlášen za svatého). K povýšení pražského biskupství na arcibiskupství došlo v roce 1344, v této souvislosti byla ve stejném roce započata stavba katedrály v Praze, nyní zasvěcené sv. Vítu, Václavu a Vojtěchu.

V 15. a 16. století bylo působení katolické církve v českých zemích utlumeno nejprve husitskými bouřemi a později vlivem reformace. Od nástupu Habsburků na trůn a zejména po bitvě na Bílé hoře (1620) se podmínky pro činnost katolické církve opět zlepšily. Období baroka přineslo nebývalý rozvoj církevní architektury, poničené husitskými bouřemi, české literatury, umění i školství. Od poloviny 18. století narůstá administrativní regulace církve státní mocí.

Po vzniku Československa v roce 1918 došlo k vlně odlivu věřících do nekatolických církví ve snaze odpoutat se od struktur spojených s bývalou monarchií. Příchod nacismu život církve opět drasticky omezil, následný komunistický režim zahájil ateizaci české společnosti společně se snahou o úplnou likvidaci veřejného náboženského života katolické církve. Náboženskou svobodu přinesla až revoluce v listopadu 1989, které byla katolická církev a její představitelé významnými účastníky.

Věrouka a poslání

Katolická církev je od novozákoní události seslání Ducha svatého na apoštoly o letnicích vedena Duchem svatým. Díky tomu si zachovává čtyři vlastnosti: jednotu, svatost, všeobecnost (katolicitu) a apoštolskost (apoštolskou posloupnost).

Hlavním náboženským textem je Bible sestávající ze 73 knih, tj. 46 knih Starého zákona, pojednávajících o době před narozením Ježíše Krista, a 27 knih Nového zákona o Kristově životě a působení apoštolů. Základní prvky víry se vyznávají v nicejsko-konstantinopolském vyznání víry (Krédu). Podle něho je Bůh jeden, existující ve třech osobách (Otec, Syn a Duch svatý). Boží Syn se pro spásu

lidí stal člověkem, byl umučen na kříži a vstal z mrtvých. Věrouka je podrobněji formulována v Katechismu katolické církve (<http://www.katechismus.cz>).

Praktikuje se 7 svátostí, kterými se člověku dostává milosti Ducha Svatého: křest, biřmování, eucharistie, svátost smíření (zpověď), pomazání nemocných, manželství a kněžské svěcení. Stěžejními aktivitami církve je hlásání evangelia (tedy základů víry dle Nového zákona) a slavení bohoslužeb. Ty odpovídají aktuálnímu období církevního (liturgického) roku, který zahrnuje dobu adventní, dále dobou vánoční, dobou postní a dobou velikonoční. Zbylé části roku, tzv. liturgické mezidobí, obsahují řadu další svátků připomínajících biblické události nebo světce.

V církvi je zřetelně oddělena skupina duchovních (jáhni, kněží a biskupové) a laici, tedy všichni ostatní pokřtění. Kněží zachovávají *celibát*, tedy nevstupují do manželského stavu (platí pro Římskokatolickou církev, ale ne pro Řeckokatolickou církev).

Rozsáhla je vzdělávací i volnočasová práce s mládeží, péče o rodiny (<http://rodiny.cz>), charitativní a sociální činnost.

Organizační struktura

Katolická církev se ve svých dokumentech definuje zpravidla na **teologickém nebo právním základě**. Věřoučná konstituce 2. vatikánského koncilu o církvi *Lumen gentium* hovoří o (svaté) církvi jako o „společenství víry, naděje a lásky zde na zemi, které ustanovil jediný prostředník Kristus jako viditelný organismus, a jejím prostřednictvím rozlévá pravdu a milost na všechny. Je to společnost vybavená hierarchickými orgány...“.

Kodex kanonického práva ve svém kánonu 204 definuje církev (když ji odvozuje od jejich příslušníků) takto: „Křesťané jsou lidé, kteří byli křtem vtěleni do Krista, stali se Božím lidem, a z tohoto důvodu jsou účastní, každý svým způsobem, Kristova úřadu kněžského, prorockého a královského; podle svého vlastního postavení jsou povoláni k poslání, které svěřil Bůh církvi, aby je plnila ve světě. Tato církev, v tomto světě ustavená a uspořádaná jako společnost, je uskutečňována katolickou církví, řízenou nástupcem Petrovým a biskupy ve spojení s ním.“

Římskokatolická církev je největší složkou všeobecné katolické církve, která je dále tvořena řadou církví východních (Církev řeckokatolická je jednou z nich), toto dělení používá kritérium obřadu, *ritu* (zjednodušeně řečeno způsob života církve, sloužení bohoslužeb apod.). Proto je možné se setkat i s označením katolická církev latinského obřadu. Nejvyšším představitelem katolické církve je **papež**, „první mezi biskupy“ a nástupce sv. apoštola Petra. Nejvyšším shromážděním celé církve stanovujícím právo a věrouku je **všeobecný sněm** (ekumenický koncil).

Vybrané prvky územního a hierarchického uspořádání

Církevní provincie

Jedná se o územní jednotku sestávající z **několika diecézí**. Církevní provincii může zřizovat, měnit nebo rušit pouze papež. Při tvorbě provincií se obvykle **respektují státní hranice** jednotlivých států nebo je použit národní princip, svou úlohu plní také historické hranice. V čele provincie jsou **provinční koncil a metropolita**. Diecéze, ve které metropolita sídlí se nazývá **arcidiecéze**, metropolita má tak díky tomu titul **arcibiskup**. Metropolita však není nadřazeným ostatním biskupům. Je možno se setkat s historickým titulem pro metropolitu *primas*.

Česká církevní provincie

Hradčanské nám. 56/16

119 02 Praha 1-Hradčany

IČ: 73633135

Statutární orgán

metropolita kardinál Miloslav Vlk

Moravská církevní provincie

Wurmova 562/9

771 01 Olomouc

IČ: 73633143

Statutární orgán

metropolita Mons. Jan Graubner

Sněmy (koncily) místních církví

Sněmy jsou dvojího druhu – provinční a plenární. Provinční sněmy jsou sněmy všech partikulárních církví uvnitř církevní provincie. Svolává je a řídí metropolita. Plenární sněmy jsou sněmy všech partikulárních církví v rámci jedné biskupské konference. Současný význam sněmů není veliký, jejich kompetence přebírají biskupské konference. Plenární sněm v České republice zasedal naposled v roce 2005 na Velehradě.

Biskupská konference

Biskupská konference je **sdržení biskupů daného státu**. Orgány konference jsou předseda, místopředseda, generální sekretariát, generální sekretář, stálá rada biskupů. Zasedání se koná alespoň jednou ročně (plenární schůze), v mezidobí působí stálá rada. Biskupská konference plní hlavně pastorační úkoly, vedle toho má i jiné kompetence.

Česká biskupská konference (statutární orgán církve)

Thákurova 676/3

160 00 Praha 6-Dejvice

IČ: 00540838

Statutární orgán

1) předseda Mons. Jan Graubner

2) místopředseda Mons. František Lobkowicz

3) generální sekretář Mons. ThDr. RNDr. Ladislav Hučko, CSc.

Diecéze

Církev má rozvinutou územní i hierarchickou strukturu. Základní církevní jednotkou je partikulární církev, zpravidla označovaná jako **diecéze** (biskupství) v čele s **biskupem** v apoštolské poslušnosti.

Na úrovni diecéze působí řada orgánů, mezi hlavní patří:

1. Diecézní biskup

Je nejvýše postavenou osobou v diecézi a jedním z jejich **statutárních orgánů**. Uváděn do úřadu je tzv. intronizací. Kromě diecézního biskupa působí v diecézi i pomocní, emeritní a další biskupové. Biskup je *ordinářem*, tedy nositelem pra-vo-moci řídit a spravovat diecézi, mimo jiné má i právo světit kněze.

2. Diecézní sněm (synod)

Jedná se o poradní orgán složený z vybraných kněží i laiků.

3. Diecézní kurie

Diecézní kurie je souborem různých institucí a osob, který pomáhá biskupovi s vedením diecéze (jde zejména o činnost správní, soudní a pastorační). Jmenování osob do jednotlivých orgánů je zpravidla v rukou biskupa. Těmito orgány jsou:

a) Generální vikář

Vikář plní stejně jako biskup funkci místního ordináře. Disponuje řádnou (zástupnou) řídicí mocí s výjimkami biskupem vyhrazeného správního jednání a s výjimkami vyplývajícími ze speciálního mandátu biskupa.

b) Biskupský vikář

Je také místním ordinářem, stejně jako generální vikář disponuje řádnou řídicí mocí, která ale není vymezena obecně, nýbrž speciálně. Aby se vzájemně nepřekrývaly kompetence generálního a biskupského vikáře, je *ex lege* z pravomoci generálního vikáře vyjmuta vše, co má na starosti vikář biskupský.

c) Kancléř, ostatní notáři, archivy

Kancléř se především stará o vyhotovení, odesílání a archivování listin týkajících se kurie. Jak kancléř tak i vice-kancléř jsou *ex lege* notáři a sekretáři kurie, vedle nich mohou být ustaveni ještě další notáři. Musí být dodržena podmínka, aby alespoň jeden z notářů byl kněz. Notáři především ověřují a vystavují úřední listiny.

d) Ekonomická rada a ekonom

Ekonomická rada je rovněž povinně zřizovaným orgánem. Skládá se alespoň ze tří laiků (členy však mohou být i klerici). Jedním z hlavních úkolů ekonomické rady je sestavování rozpočtu a hodnocení ekonomem sestaveného účetního výkazu příjmů a výdajů. Veškerá činnost ekonomické rady se odehrává za předsednictví

biskupa nebo jím pověřené osoby. Osobou, která se stará po celý rok o naplnění rozpočtu a správu diecézního majetku, je ekonom. Ekonomem může být i laik, podmínkou je znalost ekonomie a bezúhonnost. Biskup jej vždy po projednání se sborem konzultorů a ekonomickou radou jmenuje (a to i opakovaně) na pětileté období.

e) Administrativní grémia

Je to úřednický aparát rozdělený na jednotlivé úseky (např. právní nebo ekonomický odbor, mzdová účtárna) v čele s vedoucími. Vedoucí jsou pak podřízeni řediteli (moderátorovi) kurie.

4. Diecézní soudy

Diecézní soud je součástí soustavy církevních soudů s působností na území diecéze. Na širším území působí inter-diecézní soudy, vyššími soudy jsou pak metropolitní soudy a soudy papežského stolce.

5. Některé ostatní (nekuriální) orgány diecéze

a) Kněžská rada

Kněžská rada je obligatorním orgánem diecéze. Je to sbor vybraných kněží, kteří zastupují ostatní diecézní kněze.

b) Sbor poradců (konzultorů)

Je to obligatorní kolektivní orgán skládající se ze šesti až dvanácti kněží, které vybírá biskup z členů kněžské rady.

c) Kapituly kanovníků

Kapituly kanovníků zřizuje, popř. ruší, Apoštolský stolec. Je to společenství kněží zřízené při významných kostelech v diecézi, které má za úkol vykonávat slavnostnější bohoslužby. Biskup nebo zákon je pověřuje i dalšími úkoly. Kapituly jsou buď katedrální (dómské), popř. metropolitní a kolegiální.

d) Pastorační rada

Jde o fakultativní orgán, kterému přísluší pod vedením biskupa zkoumat vše, co se vztahuje k pastorační činnosti v diecézi. Funkci má výlučně poradní.

Farnosti

Diecéze jsou rozděleny na menší jednotky – **farnosti**. Ty jsou dvojího druhu – územní a osobní. Územní farnost je vymezený územní obvod, který zahrnuje všechny katolíky v tomto obvodu mající alespoň přechodné bydliště. Osobní farnosti nejsou tak časté – vyplývá to již z povahy věci. Tento typ farností je totiž zřizován pro specifické skupiny osob jako jsou jazykové nebo národnostní skupiny, skupiny katolíků určitého ritu apod. Území obou typů farností se mohou překrývat. V čele farnosti stojí kněz – **farář**. Farář má celou řadu povinností, jako každý kněz má povinnost zvěstovat Boží slovo, provádět katechetickou výuku, sloužit mše, dále pak např. povinnost věnovat zvýšenou pozornost nemocným a postiženým, vést matriky (neboli farní knihy) o pokřtěných, od-daných, zemřelých a jiných

určených osobách a řadu dalších. Na úrovni farnosti dále působí pastorační rada a ekonomická rada a řada jednotlivců se specifickými funkcemi. Není-li řádně ustaven farář, vykonává jeho povinnosti mimořádný duchovní správce – **farní administrátor** (rovněž kněz). Farnosti se spojují do **vikariátů** (děkanátů).

Název farnosti jako církevní právnické osoby je zpravidla tvořen slovy „Římskokatolická farnost...“ s doplněním místa (obce) nebo označení kostela, „Římskokatolická duchovní správa u kostela...“ a doplněním jména svatého, příp. „Římskokatolická farnost – děkanství...“ s označením místa (obce).

Jiné církevní právnické osoby

Různý stupeň začlenění do hierarchie v Římskokatolické církvi mají i další instituce a útvary sloužící v církvi ke zvláštním účelům. Jsou to především **řeholní řády a kongregace**, řada jejichž útvarů je podle práva kanonického i českého církevní právnickou osobou. Dalšími jednotlivými institucemi v Římskokatolické církvi jsou např. **osobní prelatury, kapituly kanovníků** či **sdržení křesťanů**. Pro společenství věřících žijících podle řeholních pravidel, aniž by byli pevnými členy řádu, se používá označení **sekulární instituty**. Účelovým charitativním zařízením je **Česká katolická charita** a její pobočky **diecézní, oblastní a farní charity** (173 evidovaných právnických osob).

Struktura diecézí v České republice

V České republice vytváří Římskokatolická církev dvě církevní provincie a osm biskupství (vše s právní subjektivitou).

1. Českou církevní provincii tvoří
 - a. Arcibiskupství pražské
 - b. Biskupství českobudějovické
 - c. Biskupství královéhradecké
 - d. Biskupství litoměřické
 - e. Biskupství plzeňské
2. Moravskou církevní provincii tvoří
 - f. Arcibiskupství olomoucké
 - g. Biskupství brněnské
 - h. Biskupství ostravsko-opavské

Arcibiskupství pražské

Hradčanské nám. 56/16
119 02 Praha 1-Hradčany
IČ: 00445100
<http://www.apha.cz>

Informace o církevních právnických osobách: Ano

Statutární orgán

- 1) arcibiskup Miloslav kardinál Vlk
- 2) generální vikář Mons. ThDr. Michael Slavík
- 3) pomocný biskup a biskupský vikář Mons. Mgr. Václav Malý

4) pomocný biskup a biskupský vikář Mons. Karel Herbst, SDB

5) biskupský vikář Mons. Ing. ThD. Aleš Opatrný

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
90 765 248 Kč

Základní údaje

Rozloha: 8 990 km²
Obyvatel: 2,062 mil.
Katolíků: 370 000
Vikariátů: 14
Farností uváděných: 378
Farností evidovaných MK: 257
Kněží: 240
Kostelů a kaplí: 881
Církevní školy: 19

Arcibiskupství olomoucké

Wurmova 562/9
771 01 Olomouc
IČ: 00445151
<http://www.ado.cz>
Informace o církevních právnických osobách: Ano

Statutární orgán

1) arcibiskup Mons. Jan Graubner
2) generální vikář Mons. Mgr. Milán Kouba

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
116 915 525 Kč

Základní údaje

Rozloha: 10 088 km²
Obyvatel: 1,376 mil.
Katolíků: 570 000
Děkanátů: 22
Farností uváděných: 437
Farností evidovaných MK: 421
Kněží: 352
Kostelů a kaplí: 1 289
Církevní školy: 9

Biskupství litoměřické

Dómské náměstí 1/1
412 01 Litoměřice
IČ: 00445126
<http://www.biskupstvi-ltm.cz>
Informace o církevních právnických osobách: Ano

Statutární orgán

1) sídelní biskup Mons. Pavel Posád
2) generální vikář Mons. Karel Havelka

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
55 660 998 Kč

Základní údaje

Rozloha: 9 380 km²
Obyvatel: 1,330 mil.
Katolíků: 162 000
Vikariátů: 10
Farností uváděných: 437
Farností evidovaných MK: 437
Kněží: 128
Kostelů a kaplí: 1 137
Církevní školy: 5

Biskupství královéhradecké

Velké náměstí 35/44
500 01 Hradec Králové
IČ: 00445134
<http://www.diecezehk.cz>
Informace o církevních právnických osobách: Ano

Statutární orgán

1) biskup Mons. ThLic. Dominik Duka, OP
2) generální vikář Mons. Mgr. Josef Socha

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
77 805 374 Kč

Základní údaje

Rozloha: 12 270 km²
Obyvatel: 1,255 mil.
Katolíků: 307 000
Vikariátů: 12
Farností uváděných: 447
Farností evidovaných MK: 386
Kněží: 225
Kostelů a kaplí: 1 008
Církevní školy: 4

Biskupství českobudějovické

Biskupská 132/4
370 01 České Budějovice 1
IČ: 00445118
<http://www.bcb.cz>
Informace o církevních právnických osobách: Ano

Statutární orgán

1) biskup Mons. Jiří Paďour, OFMCap.
2) generální vikář Mgr. Jan Baxant

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
57 382 049 Kč

Základní údaje

Rozloha: 12 500 km²

Obyvatel: 743 000
Katolíků: 237 000
Vikariátů: 11
Farností uváděných: 361
Farností evidovaných MK: 362
Kněží 147
Kostelů a kaplí: 511
Církevní školy: 4

Biskupství brněnské

Petrov 269/8
601 43 Brno-město
IČ: 00445142
<http://www.biskupstvi.cz>
Informace o církevních právnických osobách: Ano

Statutární orgán

- 1) biskup Mons. Vojtěch Cíkrle
- 2) generální vikář Mons. Jiří Mikulášek

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
115 769 012 Kč

Základní údaje

Rozloha: 10 597 km²
Obyvatel: 1,354 mil.
Katolíků: 533 000
Děkanátů: 20
Exemptních farností: 1
Farností uváděných: 453
Farností evidovaných MK: 453
Kněží: 367
Kostelů a kaplí: 1 153
Církevní školy: 7

Biskupství plzeňské

náměstí Republiky 234/35
301 00 Plzeň
IČ: 45334439
<http://www.bip.cz>
Informace o církevních právnických osobách: Ano

Statutární orgán

- 1) biskup Mons. František Radkovský
- 2) generální vikář Adrián Pavel Zemek O. Praem

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
38 934 123 Kč

Základní údaje

Rozloha: 9 236 km²
Obyvatel: 795 000
Katolíků: 142 000
Vikariátů: 10
Farností uváděných: 72

Farností evidovaných MK: 71
Kněží: 95
Kostelů a kaplí: 574
Církevní školy: 2

Biskupství ostravsko-opavské

Kostelní náměstí 3172/1
728 02 Moravská Ostrava
IČ: 65468953
<http://www.doo.cz>
Informace o církevních právnických osobách: Ano

Statutární orgán

- 1) biskup Mons. František Lobkowicz, OPraem
- 2) generální vikář Mgr. Marcel Tesarčík

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
73 458 393 Kč

Základní údaje

Rozloha: 6 273 km²
Obyvatel: 1,315 mil.
Katolíků: 420 000
Děkanátů: 11
Farností uváděných: 276
Farností evidovaných MK: 276
Kněží: 207
Kostelů a kaplí: 580
Církevní školy: 8

Další zřizovatelé církevních škol

Kromě (arci)biskupství jsou zřizovateli církevních škol dále:

- Česká biskupská konference (1)
- Česká kongregace sester dominikánek (2)
- Česká provincie Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje (3)
- Česká provincie Kongregace školských sester de Notre Dame (1)
- České velkopřevorství Suverénního řádu Maltézkých rytířů (1)
- Českomoravská provincie Římské unie řádu svaté Voršily (4)
- Československá provincie Milosrdných sester Panny Marie Jeruzalémské (1)
- Kongregace bratří Nejsvětější Svátosti – petrini (1)
- Kongregace Dcer Božské Lásky (1)
- Kongregace Milosrdných sester III. řádu sv. Františka (2)
- Kongregace sester Nejsvětější Svátosti (1)
- Kongregace Sester Služebnic Nejsvětější Panny Marie bez poskvrny počaté – slezské (1)
- Kongregace školských sester řádu sv. Františka (1)
- Náboženské společenství Adolpha Kolpinga (2)
- Provincie kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice (2)

Provincie kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice FMA
(1)
Salesiánská provincie Praha (13)
Římskokatolická farnost v Táboře (1)

Řeholní řády a kongregace

Kromě územního členění vytváří Římskokatolická církev i další struktury, které nejsou součástí standardní hierarchie. Jsou to především řeholní řády a kongregace, kdy podle práva kanonického i českého je řada jejich útvarů církevní právní osobou.

Vyšší představení řeholních řádů a kongregací se za účelem koordinace společných postupů a stanovisek sdružují do **konference vyšších řeholních představených**. Ty jsou často partnerem pro jednání s Českou biskupskou konferencí či státními orgány.

V České republice jsou právníckými osobami

Konference vyšších představených mužských řeholí České republiky

Strahovské nádvoří 132/1
118 00 Praha 1-Hradčany
IČ: 00403423

Katalog mužských řeholních institutů začleněných do Konference je umístěn na:
<http://www.volny.cz/kvpzr/katmm.htm>

Konference vyšších představených ženských řeholí v ČR

Lublaňská 666/44
120 00 Praha 2-Vinohrady
IČ: 00677132

<http://www.volny.cz/kvpzr/index.htm>
Katalog ženských řeholních institutů začleněných do Konference je umístěn na:
<http://www.volny.cz/kvpzr/katal.htm>

V České republice působí několik **desítek řeholních řádů a kongregací**. Dělí se na mužské a ženské. Řád tvoří zpravidla církevní právní osobou jako celek, liší se názvy, u některých řádů je možno se setkat s označením **provincie** jako nejvyšší jednotky na území ČR. V čele stojí provinciál nebo jinak nazvaný představený (statutární zástupce). Dále pak zřizují církevní právní osoby na úrovni svých jednotlivých zařízení, zpravidla **klášterů, řeholních domů, opatství, konventů a místních komunit**. Statutárním zástupcem je pak zpravidla **opat** nebo **převor**.

Další informace

Římskokatolická církev vzdělává své duchovní na Katolické teologické fakultě UK v Praze.

Informace o historii, organizaci a struktuře a mnoha dalších aktivitách katolické církve je možné získat na internetových stránkách <http://www.cirkev.cz> a řadě dalších křesťanských internetových serverů:

<http://www.katydz.com> – Katolický týdeník

<http://www.katolik.cz>
<http://www.katechismus.cz>
<http://www.christnet.cz>
<http://www.proglas.cz> – Radio Proglas
<http://www.tvnoe.cz> – Televizní stanice Noe aj.

5.2 Českobratrská církev evangelická

Jungmannova 22/9
111 21 Praha 1-Nové Město
IČ: 00445223

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/09

Statutární orgán

Synodní rada Českobratrské církve evangelické
Jungmannova 22/9, Praha 1-Nové Město, 110 00

Členové orgánu

- 1) synodní senior Mgr. Joel Ruml
- 2) synodní kurátorka MUDr. Mahulena Čejková

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Vyučovat náboženství na státních školách.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.
- Zřizovat církevní školy.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.srce.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ano

Člen Světové rady církví: Ano

Člen Konference evropských církví: Ano

Počet věřících (2001): 117 212

Počet církevních právníckých osob: 14 seniorátů, 261 farních sborů, 35 diakonií

Počet církevních škol: 7 škol Evangelické Akademie a 8 škol Diakonie

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
59 615 529 Kč

Vnitřní organizační dokument: Církevní zřízení
Českobratrské církve evangelické

Začlenění do mezinárodních struktur: Kromě členství
v mezi-ná-rod-ních organizacích církví není součástí
jiné církve v zahraničí.

Historie

Církev v sobě pojí evangelické tradice augsburského (luterského) i helvetského (reformovaného) vyznání, které byly jako jediné dva nekatolické proudy povolené Tolerančním patentem z roku 1781. Tímto způsobem se do náboženského života mohli zapojit i do té doby skrytí věřící vycházející z českého utrakvismu. Zatímco v německy mluvících oblastech převládlo luteránství, český živel inklinoval spíše k helvetskému vyznání. Teprve tzv. Protestantským patentem císaře Františka Josefa I. v roce 1861 byly obě evangelické církve zrovnoprávněny s katolickou církví (což pochopitelně při tehdejší moci státní na církve neznamenovalo úplnou náboženskou svobodu). Po vyhlášení Československé republiky v roce 1918 obě evangelické církve rozhodly o sloučení do Českobratrské církve evangelické. Do sloučené církve tehdy vstoupilo 126 000 věřících helvetského vyznání a 34 000 věřících luterského vyznání. Církev vychází z myšlenek české reformace, husitství, utrakvismu a jednoty bratrské. Od svého vzniku je největší protestantskou církví u nás, nejvíce věřících měla po druhé světové válce.

Věrouka a poslání

Základ věrouky vychází z tradičních vyznání víry: Apoštolského, Nicejsko-cařihradského a tzv. Athanasiova. Z období reformace však přejímá další věroučné prvky, když vychází i ze čtyř artikul pražských, vyznání Jednoty českých bratří podle vydání J. A. Komenského z r. 1662, Českého vyznání, vyznání Augsburgského a Druhého vyznání helvetského. Za jediné pravidlo víry a života uznává Boží slovo dosvědčené v Písmech Starého a Nového zákona, jejichž středem je Boží zjevení v Ježíši Kristu.

V církvi se uplatňují klasické protestantské zásady *sola fide*, tedy ospravedlnění pouhou vírou, a *sola scriptura*, jediné Písmo je pramenem víry. Církev praktikuje dvě svátosti, a to křest a Večeře Páně. Evangelická církev přijímá zásadu všeobecného kněžství, podle níž je poslání církve svěřeno všem pokřtěným a uskutečňuje se podle různých obdarování.

Jedná se o církev ekumenicky zaměřenou, což se projevuje tím, že uznává jiné církve a jednoty, které vyznávají víru v Boha Otce, Syna a Ducha svatého.

Organizační struktura

Církevní zřízení vykazuje znaky presbyterně-synodní, které se projevují ve všech třech stupních správy. Základní jednotkou je **farní sbor**, širší jednotkou je **seniorát**, nejširší jednotkou je **povšechný sbor**, tedy celá církev. Sbory všech tří stupňů mají právní subjektivitu.

Většina aktivity církve od bohoslužebných shromáždění, přes vzdělávání věřících až po správu běžných záležitostí a hospodaření probíhá na úrovni farního sboru. Správním orgánem farního sboru je **staršovstvo**. Pro každý sbor je ustanoven ordinovaný **kazatel**, který o sbor pečuje po duchovní stránce a se staršovstvem spolupracuje. Nejvyšším orgánem farního sboru je **sborové shromáždění** svolávané nejméně jednou ročně.

Seniorát je společenství sborů spojených v určitém obvodu ke společné církevní činnosti a správě. O věcech seniorátu rozhoduje seniorátní shromáždění zvané konvent, které je volené na čtyřleté funkční období. Správním orgánem seniorátu je seniorátní výbor. Do jeho působnosti náleží jednat a usnášet se o všech věcech seniorátu, které nejsou výslovně přikázány konventu nebo seniorovi. Seniorovi přísluší zejména dohled nad sbory a církevními pracovníky seniorátu a pastorační péče o sbory. Farní sbory a senioráty zřizuje nebo slučuje synod.

Na nejvyšší úrovni církve, tedy o věcech povšechného sboru, rozhoduje **synod** volený na čtyřleté funkční období. V době mezi zasedáními synodu pracuje jeho **předsednictvo** a komise. Povšechný sbor spravuje **synodní rada** v čele se **synodním seniorem** a **synodním kurátorem**. Ti jsou také **statutárními zástupci** Českobratrské církve evangelické.

Synod volí na šestileté období šestičlennou **synodní radu**, a to z farářů v činné službě synodního seniora, jeho prvního náměstka, druhého náměstka a tři náhradníky. Ze starších volí synodního kurátora, jeho prvního náměstka, druhého náměstka a tři náhradníky. Synodní rada je nejvyšším správním orgánem církve. Provádí usnesení synodu a vyhláší církevní zřízení a řády. Je odpovědná za řádný chod Ústřední církevní kanceláře.

Statutární orgán

Nejvyšším správním orgánem církve je synodní rada. V jejím čele stojí dva statutární zástupci, synodní senior/ka a synodní kurátor/ka, kteří společně podepisují právní listiny a zastupují církev na veřejnosti i před zákonem.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Kazateli jsou muži i ženy, kteří jsou ke zvěstování Božího slova a službě Kristových svátostí pověřeni církví ordinací. Tím se stvrzuje jejich odhodlání konat službu v souladu s vírou, učením a řády církve. Kazateli jsou:

- a) faráři – členové církve odborně bohoslovecky vzdělaní, kteří prošli povinnou přípravou, získali dekret volitelnosti, byli řádně zvoleni v některém církevním sboru a byli ordinováni,
- b) jáhnové, kterými se mohou stát presbyteri vzeší z řad starších sboru.

Kazatel farního sboru je volen sborovým shromážděním na návrh staršovstva po schválení synodní radou. Kazatelé seniorátního sboru jsou voleni konventem na návrh seniorátního výboru po schválení synodní radou. Kazatelé povšechného sboru jsou voleni synodem na základě vlastní žádosti a doporučení synodní rady.

Zásady hospodaření církve

Zásady hospodaření se odvíjí od právní subjektivity daných církevních jednotek, rozhodování v těchto věcech je svěřeno výše uvedeným orgánům.

Církevní právní osoby

Kromě svých územních jednotek, kterými jsou farní sbory a senioráty, církve zřizuje též řadu dalších institucí určených zejména k účelům vzájemné dobrovolné podpory sborů, výchovy a vzdělávání, křesťanské a sociální služby, pastorační služby ve zdravotnických zařízeních, duchovní služby v armádě, ve věznicích apod.:

- a) **Diakonii**, která je se svými organizačními složkami součástí církve (s právní subjektivitou). Zřizuje ji synod.
- b) **Jerónymovu jednotu**¹ a zařízení hospodářského charakteru. Zřizuje ji synod.
- c) Další **zařízení církevní služby** (církevní školy, církevní střediska apod.). Ta jsou zřizována správními orgány povšechného sboru a seniorátů. Na základě rozhodnutí sborového shromáždění a souhlasu seniorátního výboru mohou tato zařízení zakládat, přiznávat jim právní subjektivitu a rušit je také staršovstva farních sborů.

Zařízení mají své statuty, které vyjadřují i vztah k příslušnému sboru a podléhají schválení zřizujícím sborem. V rámci statutu se mohou tato zařízení věcně i místně členit a přiznávat jednotlivým složkám rozsah oprávnění. Statutární orgán zařízení je určen jeho statutem.

Diakonie

Nevládní křesťanská charitativní organizace, která nabízí sociální, zdravotnické, duchovní a pastorační služby člověku v nouzi. Posláním Diakonie ČCE je poskytovat službu všem, kteří se ve svém stáří, nemoci nebo jiné životní krizi ocitají bez pomoci druhých. <http://www.diakoniecece.cz>

Církevní školy

Evangelická akademie

Evangelická akademie je církevní instituce, která sdružuje vyšší odborné školy (Praha, Brno, Hradec Králové), konzervatoř (Kroměříž), střední školy ukončené maturitou (Praha, Brno, Náchod) a základní školu (1.–5. třída, Praha), která zahrnuje také domácí vzdělávání (rovněž pro žáky 1.–5. třídy). Seznam církevních škol zřízených Českobratrskou církví evangelickou je možno vyhledat v rejstřících na stránkách <http://www.msmt.cz> a <http://skolstvi.cirkev.cz>.

Další informace

- ČCE vydává evangelický časopis Český bratr (18krát do roka), časopis pro mládež Bratrstvo a další publikace.
- <http://www.evangelnet.cz>
- Bohoslovci jsou vzděláváni na Evangelické teologické fakultě UK.

5.3 Církev československá husitská

Wuchterlova 523/5
160 00 Praha 6-Dejvice
IČ: 00445185

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/05

Statutární orgán

Ústřední rada Církve československé husitské v České republice
Wuchterlova 523/5, Praha 6-Dejvice, 160 00

Členové statutárního orgánu

finanční zpravodaj ÚR Mgr. Radek Zapletal
místopředseda ÚR Ing. Karel Rauš
správce církve Štěpán Klásek

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.

- Vyučovat náboženství na státních školách.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.
- Zřizovat církevní školy.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.cesh.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ano

Člen Světové rady církví: Ano

Člen Konference evropských církví: Ano

Počet věřících (2001): 99 103

Počet církevních právnických osob: 5 diecézí, 295 náboženských obcí, 1 vzdělávací instituce, 6 diakonií

Počet církevních škol: 4

Financování podle zák. č. 217/1949 Sb. (2005): 97 224 168 Kč

Vnitřní organizační dokument: Ústava Církve československé husitské

Začlenění do mezinárodních struktur: Církev československá husitská působí prostřednictvím Diecéze bratislavské a v ní sdružených náboženských obcí také ve Slovenské republice.

Historie

Po vzniku Československé republiky se v Římskokatolické církvi radikalizovalo tzv. modernistické (liberální) křídlo duchovních a na konci roku 1919 někteří z nich založili novou národní církev. Církev československá, jak byla nazvána, byla státem uznána vyhláškou ministerstva školství a národní osvěty č. 542/1920 Sb. ze dne 15. 9. 1920. Do čela byl později zvolen Dr. Karel Farský (patriarcha). Záhy po vzniku se uvnitř církve začalo profilovat křídlo inklinující k pravoslaví, protože však většinový vývoj v církvi nabral více liberálního ducha, v roce 1924 tito věřící přestoupili k pravoslavné církvi.

Určitá věroučná volnost se postupně ustálila a církev začala více zdůrazňovat základní prvky křesťanské věrouky jako Boží Trojici a Božství Ježíše Krista. Název Církev československá byl usnesením VI. církevního sněmu v roce 1971 změněn na současný název Církev československá husitská.

Největšího rozmachu církev dosahuje po druhé světové válce, kdy měla 946 000 věřících, což znamenalo necelých 11 % obyvatelstva.

Věrouka a poslání

Co do zřízení je církev charakterizována jako presbyterní s prvky episkopálními. Církev se nepovažuje ani za katolickou, ani za protestantskou. Postupným vývojem od prvotního liberalismu se liturgicky přiblížila tradičnímu věroučnému pojetí protestantismu i katolicismu (zejm. liturgie). Svůj reformační charakter vysvětluje jako neustálé pročišťování církevní tradice na základě biblické

zvěsti. V názvu obsaženým odkazem církev navazuje na učení Jana Husa a husitství, též však poukazuje na tradice starokřesťanskou, cyrilometodějskou a bratrskou.

Při bohoslužbách se uplatňuje liturgie Dr. Karla Farského. Uznává sice sedm svátostí, avšak např. Večeře Páně je pojímána odlišně od stanoviska katolického, též díky absentující apoštolské posloupnosti. Kněží nejsou vázáni celibátem, mohou se tedy ženit a vdávat, církev světi na kněze i ženy.

Za své základní rysy církev uvádí:

1. Úcta k vědecké pravdě a otevřenost vůči světu
2. Apostolicita a reformační charakter
3. Zpřítomnění jako liturgický princip
4. Presbyterní zřízení s episkopálními prvky

Posláním Církve československé husitské je podle vlastní Ústavy hlásání evangelia svým praktickým životem, slovem, tiskem i jinak, služba svým členům i jiným lidem toužícím po Bohu, prostřednictvím bohoslužeb, vzdělávání a pastorační péče. Svoji náklonnost k ekumenismu vyjadřuje odhodláním spolupracovat na díle Kristově s jinými církvemi a náboženskými společnostmi. K tomu účelu zřizuje i zdravotní, sociální, školské a kulturní instituce a zařízení.

Organizační struktura

Církev Československá husitská je územně tvořena **diecézemi a náboženskými obcemi**.

Základní organizační jednotkou církve je náboženská obec jako církevní právní osoba, tvořená členy církve na určitém území a jejich duchovními a kazateli. Statutárním a výkonným orgánem náboženské obce je **rada starších**. Nejvyšším orgánem náboženské obce je **shromáždění náboženské obce**. Kontrolní úlohu plní v náboženské obci revizoři nebo revizní finanční výbor. Vedení duchovní správy v náboženské obci přísluší **farářům**. V náboženské obci, v níž není ustanoven farář, je duchovní správa svěřena administrátorovi.

Náboženské obce tvoří **diecézi**, která je regionální organizační jednotkou církve a je rovněž církevní právní osobou. Diecéze vytváří tyto orgány:

- a) **diecézní shromáždění** jako nejvyšší orgán, složený ze zástupců náboženských obcí v územní působnosti diecéze,
- b) **diecézní radu**, jako statutární a výkonný orgán,
- c) **diecézní revizní finanční výbor**, jako kontrolní orgán,
- d) **diecézní kárný výbor**,
- e) **orgány duchovní správy v diecézi**.

Vedení duchovní správy v územním obvodu diecéze přísluší **biskupovi**, který je nadřazen všem kazatelům a duchovním v diecézi. Je volen ve zvláštním zasedání diecézního shromáždění na funkční období sedmi let.

Pro usnadnění výkonu činnosti církve se mohou v diecézích zřizovat **vikariáty**, které nejsou právními osobami.

Na úrovni církve je centrálním statutárním a výkonným orgánem **ústřední rada**. Předsedou ústřední rady je vždy **patriarcha** Církve československé husitské. Dalšími orgány s celocírkevní působností jsou:

- a) **církevní sněm**, jenž je shromážděním náboženských obcí celé církve ze všech států, kde církev působí,
- b) církevní zastupitelstvo,
- c) církevní revizní finanční výbor,
- d) církevní kárný výbor,
- e) orgány duchovní správy církve.

V čele duchovní správy církve je **patriarcha** s právy a povinnostmi duchovního správce celé církve.

Statutární orgán

Za ústřední radu jako výkonný orgán celé církve jedná **patriarcha** z funkce předsedy ústřední rady a v jeho zastoupení místopředseda nebo jiný ústřední radou pověřený její člen. Písemnosti hospodářské povahy, jako jsou smlouvy a podobně, **podepisují společně patriarcha, místopředseda ústřední rady a finanční zpravodaj ústřední rady**. Smlouvy mandátní, smlouvy o zastupování a plné moci, dále podání učiněná ke správním, soudním či jiným orgánům podepisuje patriarcha.

Duchovní a jejich ustavování a odvolávání

Duchovenskou službu v církvi vykonávají duchovní s kněžským svěcením a duchovní s jáhenským svěcením. Na duchovenské službě se podílejí kazatelé, pastorační asistenti a katecheti.

Duchovní a kazatelé jsou ve služebním poměru k církvi. Do služebního poměru duchovní a kazatele přijímá a ze služebního poměru je propouští svým usnesením ústřední rada na návrh příslušné diecézní rady.

Zásady hospodaření církve

Majetek církve v příslušném státě, majetek diecézí, náboženských obcí či dalších církevních právnických osob zřízených v rámci církve tvoří jmění církve v rámci příslušného státu. Církev a církevní právní osoby jsou oprávněny nakládat se svým majetkem při plnění svých úkolů a v mezích své působnosti jednáním svých příslušných orgánů podle vnitřních předpisů církve, které stanovují jeho podmínky, a rozsah. Rozhodování ve věcech hospodářských je podle své povahy svěřeno již uvedeným orgánům.

Církev soustředí své podnikatelské aktivity do sociální, charitativní a zdravotní péče, nakladatelské a vydavatelské činnosti, prodeje zboží a pronájmu věcí ve svém vlastnictví.

Církevní právní osoby

Kromě svých diecézí a náboženských obcí, nesoucích označení „Náboženská obec Církve československé husitské v...“ místě (obci), provozuje církev též

Husův institut teologických studií

V Tišíně 474/3

160 00 Praha 6-Bubeneč

IČ: 73632571

<http://hits.zde.cz/>

Je především pro teoretickou a praktickou teologickou přípravu pro výkon budoucího povolání katechetů, pastoračních asistentů a kazatelů v tříletých studijních oborech teologie a pastorace. Tento institut je zřizovatelem Vyšší odborné školy Husův institut teologických studií (školské právní osoby). Škola nabízí studijní program Teologie a pastorace ukončený udělením titulu DiS. (diplomovaný specialista) a ve spolupráci s Vysokou školou zdravotnictví a sociální práce i bakalářské studijní programy (titul Bc.):

- Sociální práce, obor Charitativní a misijní práce
- Ošetřovatelství
- Fyzioterapie

Další informace

- Bohoslovci jsou vzděláváni na Husitské teologické fakultě UK v Praze.
- Církev vydává časopis Český zápas (týdeník).
- Náboženskou literaturu vydává nakladatelství Blahoslav.

5.4 Náboženská společnost Svědkové Jehovovi

Bryksova 939/37

198 21 Praha 14-Černý Most

IČ: 60163291

Registrace

Datum: 01. 09. 1993

Číslo: 8475/1993/20

Statutární orgán

Výbor společnosti

Bryksova 939/37, Praha 14-Černý Most, 198 21

Členové orgánu

člen výboru společnosti Peter Hamadej

člen výboru společnosti Antonín Murin

člen výboru společnosti Pavol Pověďák

člen výboru společnosti Pavel Sommr

člen výboru společnosti Eduard Sobička

K platnosti právních úkonů jsou zapotřebí podpisy nejméně dvou členů výboru.

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Vyučovat náboženství na státních školách.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.watchtower.org>

Člen Ekumenické rady církví: Ne

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): 23 162

Počet církevních právnických osob: 160 sborů badatelů Bible

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): Není financována.

Vnitřní organizační dokument: Základní zásady činnosti (Statut) Náboženské společnosti svědků Jehovových

Začlenění do mezinárodních struktur: Společnost je součástí celosvětové organizace křesťanských svědků Jehovových, kteří jsou duchovně vedeni vedoucím sborem svědků Jehovových se sídlem v Brooklynu v New Yorku, USA.

Historie

Historie svědku Jehovových sahá do roku 1870, kdy Charles Taze Russell (1852–1916) v Pittsburgu v Pensylvánii zorganizoval spolek pro studium Bible. V červenci 1879 vyšlo na základě jeho iniciativy první číslo časopisu *Zion's Watch Tower and Herald of Christ's Presence* (Sionská Strážná věž a zvěstovatel přítomnosti Kristovy).

Russell na základě biblických indicií vypočítal začátek Kristovy neviditelné přítomnosti původně na rok 1874, později na další data. Zlomovým rokem se nakonec stal rok 1914, ve kterém vstoupilo lidstvo do poslední fáze dějin. Očekávan byl neviditelný příchod Krista v královské moci.

V roce 1891 se konal první kongres tzv. Mezinárodního sdružení vážných badatelů Bible. Jméno „svědkové Jehovovi“ bylo přijato v roce 1931. Slovo „Jehova“ je polatinštěný tvar hebrejského biblického označení „Jahve“², používaného pro jméno Boha, které české překlady zpravidla nahrazují slovy „Pán“, „Bůh“ nebo slovanským „Hospodin“.

Svědkové Jehovovi se rozšířili do celého světa na základě výrazné misijní činnosti. Dnes je jich více než 6 000 000 v 235 zemích světa. V České republice je v současné době asi 15 500 svědků Jehovových, kteří se podílejí na kazatelské činnosti.

Věrouka a poslání

Podle svého Statutu společnost provádí křesťanskou náboženskou činnost, při níž je oznamováno jméno Jehovy Boha a jeho láskyplná opatření pro lidstvo prostřednictvím jeho nebeského Království v čele s Ježíšem Kristem jako ustanoveným králem. Společnost organizuje bezplatné biblické vyučování, které oslavuje Jehovu Boha a zvyšuje myšlenkovou a morální úroveň lidí. Toto křesťanské náboženské dílo probíhá pod vedením a dohledem vedoucího sboru svědků Jehovových.

Vyznávají, že Kristus je Boží syn a je Bohu podřízen, neuznávají tedy nauku o Boží Trojici. Kristus svým lidským životem vykoupil lidi z hříchu, když zemřel na kříž, ne na kříži.

Příchod Krista jako Krále vyvrcholí biblickou bitvou (Armagedon), přičemž pouze 144 000 vyvolených s ním bude vládnout jako spolukrálové. Dnes žijící lidé mohou Armagedon přežít a ti, kdo jsou v hrobě, budou vzkříšeni, aby mohli přebývat v pozemském ráji navždy. Ničemní však budou navždy odstraněni. Lidská duše přestává při smrti existovat, není tedy nesmrtelná.

Svědkové Jehovovi neslaví tradiční křesťanské svátky, jako jsou Vánoce či Velikonoce, často ani osobní jubilea, jako např. narozeniny. Jediným slaveným svátkem je tzv. Památná slavnost, vzpomínka na Kristovu smrt.

Neudržují žádné ekumenické nebo mezináboženské kontakty.

I v České republice je i díky mediální publicitě známo stanovisko svědků Jehovových, že v Bibli obsažené Boží příkazy „zdržovat se krve“ či „nejíst krev“ zakazují i transfuze hlavních složek krve. Protože takové náboženské stanovisko může bezprostředně ohrožovat i životy pacientů – svědků Jehovových a jejich dětí, kteří s odkazem na věrouku krevní transfuzi odmítnou, považovalo dokonce ministerstvo kultury jako registrační orgán za vhodné vyžádat si stanovisko Náboženské společnosti Svědků Jehovových.³ V této společnosti podle její konstantní věrouky za přijetí krve (transfuze), pokud nastane proti vůli svědka Jehovova, nebo v případech, kdy k lékařskému zákroku došlo sice s jeho vědomím a souhlasem, ale následně této skutečnosti upřímně lituje, nejsou uplatňovány sankce spojené s vyloučením ze sboru. „Jestliže však pokřtěný člen z řad svědků Jehovových přijme krev svévolně a neprojeví potom upřímnou lítost, ukazuje tím, že odmítá nauky založené na Bibli a zásady, které dodržují všeobecně jiní svědkové Jehovovi. Ale počínaje celosvětově dubnem 2000 i v takových případech již není Jehovův svědek vyloučen, ale je považován za toho, kdo sám dobrovolně opustil společenství. ... Ten, kdo opustil společenství, může ovšem také požádat, aby byl přijat zpět do sboru.“ Stále se objevující nařčení, že Náboženská společnost svědků Jehovových učí, že rodiče mají odmítnout krevní transfuzi i pro své ohrožené dítě, setrvale odmítají argumentací, že společnost neřídí

konkrétní jednání a rozhodování jednotlivců v mezních situacích. Společnost na druhé straně věnuje velké úsilí shromažďování a zveřejňování informací o alternativních léčebných postupech, které transfuzi krve nevyžadují.

Charakteristické pro svědky Jehovovy je odmítání služby v ozbrojených silách.

Organizační struktura

Vnitřní struktura náboženské společnosti je silně centralizovaná. Statutárním orgánem NSSJ v zemi je výbor společnosti, který jedná jménem společnosti na území České republiky.

Společnost je tvořena sbory jako základními jednotkami, z nichž některé jsou evidovány MK jako evidované právnické osoby podle zákona o církvích a náboženských společnostech. Činnost sborů koordinuje výbor společnosti.

Křesťanská služba podle Statutu společnosti zahrnuje:

1. Oznamování dobrého poselství o Božím Království pod vládou Krista Ježíše na svědectví o jménu, Slovu a svrchovanosti Jehovy Boha, a to veřejně a dům od domu.
2. Bezplatné vyučování biblických pravd u lidí, kteří je chtějí slyšet, a provádění bezplatných biblických studií s nimi na základě Bible a biblické literatury.

Statutární orgán

Statutárním orgánem společnosti je výbor společnosti. Jeho členové jsou jmenováni a odvoláváni Vedoucím sborem svědků Jehovových (Governing Body of Jehovah's Witnesses, 25 Columbia Heights, Brooklyn, New York, NY 11201-2483, USA). Délka funkčního období není stanovena, jmenování se provádí na dobu neurčitou. Právní úkony společnosti jsou platné, jestliže jsou podepsány nejméně dvěma členy výboru společnosti. Jiné osoby mohou činit právní úkony jménem společnosti tehdy, mají-li k tomu písemné zmocnění podepsané nejméně dvěma členy výboru společnosti.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Společnost nemá třídu duchovních ve smyslu tradičního pojetí. V každém sboru je rada starších, která se ujímá vedení ve sborové činnosti a vykonává duchovní pastýřskou práci. Křesťanskou duchovenskou činnost jsou oprávněni vykonávat všichni svědkové Jehovovi. Výborem společnosti mohou být někteří svědkové Jehovovi jmenováni, či pověřeni k výkonu funkce dozorce, staršího (dozorce), služebního pomocníka, průkopníka, misionáře, člena rodiny betel (biblického domu) a veřejného řečníka v souladu s pokyny nebo jmenováním vedoucího sboru svědků Jehovových.

Přestože společnost ve svých vnitřních předpisech funkci duchovního ve smyslu tradičního církevního pojetí nepředvidá, požádala v únoru 2003 ministerstvo kultury o přiznání zvláštního práva zachovávat mlčenlivost podle

§ 7 odst. 1 písm. f) zákona o církvích. Ministerstvo však ve správním řízení rozhodnutím ministra kultury ze dne 25. 6. 2003, č. j. 4499/2003, kterým ministr zamítl rozklad společnosti proti rozhodnutí ministerstva kultury ze dne 28. 2. 2003, č. j. 4499/2003, požadované právo nepřiznalo. Společnost následně neuspěla ani po podání žaloby ve správním soudnictví, ani po podání kasační stížnosti k Nejvyššímu správnímu soudu, který zamítavým rozsudkem rozhodl dne 28. února 2006, pod sp. zn. 5 As 25/2005. Jádrem argumentace ministerstva kultury a správních soudů bylo, že společnost podle vlastních předpisů nemá duchovní, přičemž „dozorci“ ani „starší“ takové postavení nemají.⁴ Věc je nyní u Ústavního soudu ČR.

Zásady hospodaření náboženské společnosti

Společnost je jako právnická osoba oprávněna samostatně hospodařit se svým majetkem, který je povinna využívat v souladu se svým posláním.

Pro případ zániku společnosti jmenuje výbor společnosti likvidátora a určí způsob provedení likvidace.

Církevní právnické osoby

Výbor společnosti může rozhodnout o ustavení církevní právnické osoby — „Sboru badatelů Bible...“ s místním označením (názevem obce). Pracuje se na změně názvu na „Sbor Svědků Jehovových“. Výbor společnosti může zřídit i další církevní právnické osoby nebo jiné právní subjekty. Statutárním orgánem sboru je výbor sboru, který jmenuje a odvolává výbor společnosti. Členové výboru jsou jmenováni na dobu neurčitou. K platnosti právního úkonu sboru jsou zapotřebí podpisy nejméně dvou členů výboru sboru.

Místa náboženských shromáždění společnosti se nazývají „sály Království“. Z pravidelných publikací společnost vydává časopis Strážná věž a Probuďte se!, které jsou dostupné zdarma přímo od svědků Jehovových.

5.5 Pravoslavná církev v českých zemích

V Jámě 1263/6
111 21 Praha 1-Nové Město
IČ: 00445177

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/16

Statutární orgán

arcibiskup pražský a českých zemí
Dělostřelecká 651/7, Praha 6-Střešovice, 162 00

Členové orgánu

arcibiskup pražský a českých zemí doc. ThDr. Radim Pulec – Vladyska Kryštof, PhD.

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.pravoslavnacirkev.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ano

Člen Světové rady církví: Ano

Člen Konference evropských církví: Ano

Počet věřících (2001): 22 968

Počet církevních právnických osob: 2 eparchie, 78 církevních obcí, 7 monastýrů

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): 25 878 142 Kč

Vnitřní organizační dokument: Ústava Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku

Začlenění do mezinárodních struktur: Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku je autokefální (samostatná) a považuje se za součást jedné, svaté, všeobecné a apoštolské Církve Kristovy.

Historie

Pravoslavná církev historicky odkazuje na první století křesťanského letopočtu a období formování církve v době raných všeobecných (ekumenických) církevních sněmů (koncilů). Svůj počátek odvozuje od novozákonní události seslání Ducha svatého na apoštoly. Postupným rozdílným vývojem věrouky, spirituality, kanonických předpisů i církevních zvyklostí ve východní a západní části bývalé římské říše došlo k rozporům mezi patriarchou římským (papežem) a patriarchátem cařihradským, alexandrijským, antiochijským a jeruzalémským. Nesouhlas východního konstantinopolského patriarchy Michaela Kerullaria se západními novotami v učení o Duchu svatém, které vyvrcholily západním doplňkem nicejsko-cařihradského vyznání víry (přidáním slova „filioque“), s postupným zaváděním latiny jako univerzálního jazyka, s vývojem institutu papežství a dalšími prvky vedl v roce 1054 k tzv.

velkému církevnímu schismatu⁶, které křesťany rozdělilo na východní (pravoslavné, ortodoxní, pravověrné) a západní (latinské, katolické). Kromě uvedených historických patriarchátů později vznikají další patriarcháty a místní církve zpravidla v rámci jednoho národa či hranic státu.

Pro své působení v českých zemích se pravoslavná církev hlásí k odkazu svatých Cyrila a Metoděje, jejichž slovanská bohoslužba se v Čechách udržela až do první poloviny 12. století.

Počátky obnovení pravoslavné církve v Čechách, na Slovensku a Podkarpatské Rusi spadají do druhé poloviny 19. století. V Praze byly konány pravidelné pravoslavné bohoslužby od roku 1874 v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí, a to knězem ruské pravoslavné církve, který byl ustanoven také pro chrámy v Karlových Varech, Františkových Lázních a Mariánských Lázních.

Statut „České náboženské obce pravoslavné v Praze“ byl schválen výnosem ministerstva školství ze dne 31. března 1922. Podle tohoto statutu všichni pravoslavní na území Čech, Moravy a Slezska tvořili jednu velkou církevní obec, která měla sídlo v Praze. V čele obce stál episkop (biskup), který spravoval záležitosti spolu s předsednictvem obce a se synodální radou. V místech s větším počtem pravoslavných věřících byly podle statutu zřizovány duchovní správy a také sbory (rady) starších s místní kompetencí.

Pravoslaví bylo zároveň jednou z inspirací pro Církev československou, vzniklou z části katolického duchovenstva v roce 1920.

V roce 1929 dospěl vývoj pravoslavného hnutí v Československé republice až ke zřízení dvou eparchií (diecézí) – eparchie české a eparchie podkarpatoruské. Druhá světová válka znamenala závažné utlumení činnosti, neboť kvůli poskytnutí úkrytu vojákům, kteří zlikvidovali R. Heydricha v pražské pravoslavné katedrále, byla pravoslavná církev zakázána, majetek zkonfiskován, nejvyšší představitelé popraveni a duchovenstvo odvezeno do koncentračních táborů a na nucené práce.

Až do té doby podléhali čeští pravoslavní jurisdikci srbské pravoslavné církve, v roce 1946 však byla česká eparchie pravoslavné církve přijata do jurisdikce ruské pravoslavné církve, o čemž rozhodl Posvátný synod ruské pravoslavné církve. Arcibiskupem pražským a českým, exarchou moskevské patriarchie se stal vladyka Jejevferij (Voroncov).

Dne 2. října 1951 exarchální rada požádala Posvátný synod ruské pravoslavné církve o požehnání k udělení církevní autokefality pravoslavným v ČSR. To bylo akceptováno rozhodnutím synodu ze dne 10. října 1951. Slavnostně byla autokefalita Pravoslavné církve v Československu vyhlášena na veřejném zasedání exarchálního shromáždění 8. prosince 1951 v katedrálním

chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Praze a následujícího dne, v neděli 9. prosince, byl slavnostně uveden ve svůj úřad představitel nové autokefální pravoslavné církve metropolita pražský a celého Československa Jelevferij. Rozdělení Československa v roce 1993 přineslo církvi změnu vnitřních předpisů.

Věrouka a poslání

Pravoslavná církev čerpá z apoštolské posloupnosti, tedy na základě tradice navazuje na církevní praxi, jak se inspirována Duchem svatým vyvíjela od dob Ježíše Krista a apoštolů. Věrouka vychází z Bible sestávající ze Starého a Nového zákona a dogmat, která formulují obsah víry, jak je obsažena v životě (všeobecné sněmy) a památkách církve (učení Otců a učitelů církve a církevní umění, tj. bohoslužebné texty a ikony). Pravoslavná církev považuje za jeden z nejdůležitějších věroučných dokumentů tzv. nicejsko-cařihradské vyznání víry. Ve své víře v Boží Trojici (Bůh Otec, Bůh Syn, Bůh Duch svatý) se odlišuje od západní katolické církve, která má jiné pojetí Ducha svatého, což je vyjádřeno západním doplňkem *filioque*.

Hlavní službou církve pro osobní setkání věřících s Bohem je bohoslužba, ve východním pojetí s vyšší mírou obřadnosti, a bohatými liturgickými pravidly a teologicky (věroučně) závažnými texty. Při bohoslužbě se nepoužívají hudební nástroje, je doprovázena typickými zpěvy. Církev uznává sedm svátostí (*svatých tajin*). Pro stanovení svátků v církevním roce se zpravidla používá juliánského kalendáře.

Jak bylo uvedeno v historickém nástinu, pravoslavná církev neuznává primát římského biskupa – papeže. Rozdělení křesťanů na východní a západní znamenalo i rozdílný vývoj církevní praxe, správních předpisů (tzv. kanonického práva) a spirituality. Pravoslavní duchovní se v duchu prvotní tradice mohou ženit a ne-musí dodržovat celibát typický pro západní církev.

Zvláštní úctě se těší ikony, které mají zobrazovat základní pravdy pravoslavné víry. Nejčastějšími tématy „psaných“ ikon jsou Kristus, jeho ukřižování, matka Boží Maria a různí svatí.

Organizační struktura

Církev se administrativně člení na dvě územní části: na **eparchie** v České republice a na **eparchie** v Slovenské republice. Dále se člení na **arciděkanáty** (okružní protopresbyteriáty), **děkanáty** (protopresbyteriáty) a **církevní obce**, které jsou základní organizační jednotkou. Zvláštními církevními jednotkami jsou **monastýry** (ob-doba klášterů).

Správními církevními orgány jsou: sněm místní církve, epar-chiální shromáždění a shromáždění církevní obce. Výkonnými orgány jsou metropolitní rada, eparchiální rada a rada pravoslavné církevní obce.

Nejvyšším věroučným, ústavodárným, správním a církevně-kanonickým orgánem Pravoslavné církve

v českých zemích je **sněm**. Tvoří jej metropolita, arcibiskupové, biskupové, pokud vyko-návají službu v církvi, členové metropolitních rad, členové epar-chiálních rad, šest delegátů na každou eparchii a jeden člen za Pravoslavnou bohosloveckou fakultu. Sněm rozhoduje o zásadních otázkách církevního života. Výkonným orgánem sněmu je **metropolitní rada** a její usnesení jsou závazná pro celou církev na jejím území. Metropolitní rada pro správu Pravoslavné církve v českých zemích má sídlo v Praze. Metropolitní radu tvoří **ar-ci-biskup pražský** jako její předseda, biskupové, kteří vykonávají službu v církvi v České republice, tři členové za každou eparchii, děkan Pravoslavné bohoslovecké fakulty a zástupce Bratrstva pravoslavné mládeže. Metropolitní rada může zřizovat církevní školy, sociální a charitativní ústavy, účelová zařízení a jiné církevní organizace a rozhodovat o jejich zániku.

Nejvyšším orgánem eparchie je **eparchiální shromáždění**. Tvoří jej eparchiální biskup jako předseda, pomocný biskup (biskup-vikář), členové eparchiální rady, za každou církevní obec její duchovní správce a jeden nebo dva věřící, volení shromážděním obce, a jeden zástupce Bratrstva pravoslavné mládeže za příslušnou eparchii.

Výkonným orgánem eparchiálního shromáždění pro správu eparchie je **eparchiální rada**. Tvoří ji eparchiální biskup jako předseda, pomocný biskup (biskup-vikář), šest členů volených epar-chiálním shromážděním a členové metropolitní rady z příslušné eparchie. Eparchiální rada zřizuje církevní obce a vymezuje jejich územní působnost.

Nejmenší územní jednotkou s právní subjektivitou je **církevní obec**. Nejvyšším správním orgánem církevní obce je **shromáždění církevní obce**. Tvoří je všichni členové církevní obce. Shromáždění církevní obce se koná nejméně jednou do roka se souhlasem eparchiálního biskupa. Církevní obec se souhlasem biskupa může zřizovat církevní školy, sociální a charitativní ústavy, účelová zařízení a jiné církevní organizace a rozhodovat o jejich zániku. Zároveň rozhodne o naložení s majetkem po schválení příslušnou eparchiální radou. Výkonným orgánem církevní obce je rada církevní obce. Statutárním zástupcem je duchovní správce.

Statutární orgán

Pravoslavnou církev v českých zemích zastupuje a jejím jménem jedná z titulu předsedy metropolitní rady arcibiskup pražský a čes-kých zemí.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Duchovním Pravoslavné církve v českých zemích je osoba ustanovená do duchovní hodnosti řádně ustanoveným biskupem s plnou kanonickou pravomocí v příslušné eparchii. Biskupská hodnost může být udělena pouze nejméně dvěma biskupy se souhlasem Posvátného

synodu Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku.

Kanonická pravidla církve pravoslavné rozlišují tyto duchovní hodnosti:

- a) žalmista – čtec, kantor – pěvec
- b) hypodiakon – podjáhén
- c) diakon – jáhén
- d) kněz – presbyter
- e) biskup – episkop

Zásady hospodaření církve

Základní pravidla hospodaření vyplývají z právní subjektivity jednotlivých církevních právnických osob. K nakládání s majetkem jsou oprávněni statutární zástupci. Církev pronajímá svůj nemovitý a movitý majetek, vykonává vydavatelskou a nakladatelskou činnost a působí v oblasti sociální, filantropické (charitativní), ekologické a výchovně-vzdělávací.

Církevní právnické osoby

Ústava Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku před-pokládá vznik několika typů církevních právnických osob:

1. eparchie (biskupství)
2. církevní obec (Pravoslavná církevní obec v...)
3. monastýr
4. církevní dobročinné zařízení
5. církevní škola
6. církevní bratrstvo
7. pravoslavná akademie
8. jiné výchovné zařízení
9. jiné církevní sdružení

Statutární zástupci těchto subjektů:

- Ad 1) Eparchii zastupuje a jejím jménem jedná eparchiální biskup, pomocný biskup (biskup-vikář) nebo správce eparchie v mezích své pravomoci a v souladu s Ústavou pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku a prováděcími předpisy k Ústavě.
- Ad 2) Pravoslavnou církevní obec zastupuje a jejím jménem jedná duchovní správce.
- Ad 3) Monastýr zastupuje a jeho jménem jedná představený monastýru.
- Ad 4) Církevní dobročinné zařízení zastupuje a jeho jménem jedná ustanovený ředitel.
- Ad 5) Církevní školu zastupuje a jejím jménem jedná ustanovený ředitel.
- Ad 6) Církevní bratrstvo zastupuje a jeho jménem jedná prezident (předseda).
- Ad 7) Pravoslavnou akademii zastupuje a jejím jménem jedná ředitel.
- Ad 9) Církevní sdružení zastupuje a jeho jménem jedná ředitel.

Pražská pravoslavná eparchie

Resslova 307/9
120 00 Praha 2-Nové Město
IČ: 00441830
Statutární orgán: eparchiální biskup
doc. ThDr. Radim Pulec – Kryštof, PhD., arcibiskup
pražský

Olomoucko-brněnská eparchie Pravoslavné církve v českých zemích

Masarykova třída 908/17
779 00 Olomouc
IČ: 00441848
Statutární orgán: biskup olomoucko-brněnský
ThDr. Radivoj Jakovljevič biskup Simeon

Další instituce a aktivity pravoslavné církve

- Gorazdovo cyrilometodějské středisko duchovních setkání ve Vilémově a
- Pravoslavná akademie Vilémov
- Svatováclavská hudební škola v Brně
- Detašované pracoviště Pravoslavné bohoslovecké fakulty Prešovské univerzity v Prešově se sídlem v Olomouci, které vychovává duchovní dorost a katechetické pracovníky.

Pravoslavnou teologii lze denně studovat na Husitské teologické fakultě UK, kde existuje Ústav východního křesťanství:

Ústav východního křesťanství Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Pacovská 350/4
P.O. BOX 56
140 21 Praha 4-Krč

Beseda pravoslavné mládeže

Bečovská 9
360 01 Karlovy Vary

Ortodoxia

vzdělávací centrum při pravoslavném katedrálním chrámu
sv. Cyrila a Metoděje
Resslova 9a
120 00 Praha 2

5.6 Evangelická církev augsburského vyznání v České republice

V Jirchářích 152/14
110 00 Praha 1-Nové Město
IČ: 62936611

Registrace

Datum: 01. 09. 1991

Číslo: 308/1991/19

Statutární orgán

předsednictvo

V Jirchářích 152/14, Praha 1-Nové Město, 110 00

Členové orgánu

Starší konsistor RNDr. Jaromír Neumann, CSc.

Superintendent PhDr. Dušan Tillinger

Superintendent a starší konsistor jednájí za ECAV v ČR jako členové statutárního orgánu ve všech věcech samostatně.

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.ecav.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ano

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): 14 885

Počet církevních právnických osob: 4 sbory, 1 diakonie

Počet církevních škol: Nezřizuje.

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
2 993 500 Kč

Vnitřní organizační dokument: Statut Evangelické církve augsburského vyznání v České republice

Začlenění do mezinárodních struktur: Nemí začleněna.

Historie

Evangelická církev augsburského vyznání v České republice je církví vzniklou po rozpadu Československa v roce 1993 transformací Slovenského evangelického sboru augsburského vyznání v Praze, který v bývalé federaci sdružoval především slovenské evangeliky na českém území. Navazuje na německou reformační vlnu na základech věrouky Martina Luthera a Filipa Melanctona, která v druhé polovině 16. století proniká i na Slovensko. Církev však navazuje i na reformaci

českou reprezentovanou učením Jana Miliče z Kroměříže, Matěje z Janova, Jana Husa a jednoty bratrské. Tolerančním patentem z roku 1781 se evangelická církev augsburského (luterského) vyznání stala jednou z uznaných církví ve státě. Slovenský evangelický sbor v Praze byl založen po druhé světové válce v roce 1947.

Věrouka a poslání

Základ věrouky tvoří víra v Ježíše Krista jako hlavu všeobecné křesťanské církve. Pramenem poznání je Bible a tzv. symbolické knihy obsahující luterskou interpretaci Bible. Obdobné vyznání v České republice reprezentují například Slezská církev evangelická augsburského vyznání a Luterská evangelická církev a. v. v České republice.

Posláním církve podle jejího Statutu je především šířit evangelium Ježíše Krista, vyznávat a upevňovat víru v Trojjediného Boha, sloužit svým členům, hlavně bohoslužbami, náboženskou výchovou, poskytováním duchovní a pastorální péče. Důraz je kladen na spolupráci s jinými křesťanskými církvemi a společenstvími. Luterské církve v souladu s Augsburgským vyznáním (1530) neprovozují zvláštní mariánskou úctu a vysluhují dvě svátosti: křest a Večeři Páně. Jako bohoslužebná kněžská roucha se používají alby, štolky a ornáty v liturgických barvách.

Organizační struktura

Církev se skládá z **církevních sborů**, které mají právní subjektivitu. Orgány církevních sborů jsou: **konvent**, **sborové presbyterstvo**, **sborové předsednictvo** a revizor. Nejvyšším orgánem církevního sboru je **konvent**, který tvoří zletilí a aktivní členové církevního sboru. V období mezi zasedáními konventu řídí činnost v církevním sboru **sborové presbyterstvo**, které tvoří představitelé církevního sboru: sborový farář, sborový dozorce a presbyteri sboru. Sborový farář a sborový dozorce tvoří **sborové předsednictvo**, které je statutárním orgánem sboru.

Ústředními **celocírkevními orgány** jsou: **synod**, **konsistorium**, **církevní předsednictvo** a revizní komise. **Synod** je nejvyšším orgánem církve a tvoří jej členové konsistoria a sbory volení delegáti. Synod schvaluje základní dokumenty a předpisy. Volí a odvolává ústřední orgány církve. **Konsistorium** v období mezi zasedáními synodu řídí církev. Tvoří jej církevní předsednictvo a předsednictva sborů. Vykonává rozhodnutí synodu, stará se o duchovní a náboženský život církve a rozhoduje i o organizačních a hospodářských záležitostech. **Církevní předsednictvo** řídí církev v období mezi zasedáními konsistoria a je jejím statutárním orgánem. Zajišťuje především plnění usnesení synodu a konsistoria a zajišťuje řešení organizačních a hospodářských záležitostí církve.

Statutární orgán

Statutárním orgánem církve je **církevní předsednictvo**. Tvoří jej superintendent a starší konsistor. Superintendent je volen synodem z řad farářů. Jeho funkční období je 10 let. Starší konsistor je volen synodem na dobu 6 let. Superintendent a starší konsistor jednají za církev jako členové statutárního orgánu ve všech věcech samostatně.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Sborového faráře volí a odvolává sborový konvent se souhlasem konsistoria. Délka funkčního období je 10 let. Ustavování dalších duchovních upravují vnitřní předpisy.

Zásady hospodaření církve

Církevní předpisy upravují omezení dispozic s majetkem ve vztahu k jednotlivým orgánům. Předsednictvo církve rozhoduje o výdajích do výše 40 000 Kč, konsistorium do výše 100 000 Kč a synod při částkách vyšších, sborové předsednictvo rozhoduje o výdajích do výše 40 000 Kč, sborové presbyterstvo do výše 100 000 Kč a konvent při částkách vyšších.

Církev se může svého nemovitého majetku zbavit jen se souhlasem synodu a sbory se souhlasem konventu.

Církevní právnické osoby

Kromě sborů církev zřizuje i účelová zařízení. Evidována je **Diakonie Evangelické církve augsburského vyznání v České republice** se sídlem v Praze za účelem diakonické, charitativní, sociální a misijní práce.

Další informace

Církev vydává časopis Evangelicus.

5.7 Slezská církev evangelická augsburského vyznání

Na Nivách 7
737 01 Český Těšín
IČ: 00445312

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/17

Statutární orgán

Církevní rada
Na Nivách 7, Český Těšín, 737 01

Členové orgánu

- 1) biskup ThMgr. Vladislav Volný
- 2) osoba pověřená Církevní radou Jan Stebel
- 3) osoba pověřená Církevní radou Mgr. Jan Ciešlar
- 4) osoba pověřená Církevní radou Ing. Bronislav Stebel

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církvi a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Vyučovat náboženství na státních školách.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.
- Zřizovat církevní školy.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.sceav.cz>

Člen Ekumenické rady církvi: Ano

Člen Světové rady církvi: Ano

Člen Konference evropských církvi: Ano

Počet věřících (2001): 14 020

Počet církevních právnických osob: 5 seniorátů, 21 farních sborů, 1 diakonie, 1 diakonický institut

Počet církevních škol: 3

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): 23 247 759 Kč

Vnitřní organizační dokument: Zřízení Slezské církve evangelické augsburského vyznání v České republice

Začlenění do mezinárodních struktur: Církev není začleněna do struktur církve mimo území České republiky.

Historie

Ve východní části Slezska v oblasti Těšínska, kde má církev dodnes hlavní působiště, se velmi rychle díky podpoře vrchnosti rozšířily myšlenky německé reformace (od roku 1517). Ve druhé polovině 16. století již evangelické vyznání v tomto kraji zcela převažovalo.

Po konverzi těšínského knížete ke katolictví v roce 1610 a po bitvě na Bílé hoře protestantismus přestal být podporován a činnost luterských sborů byla značně omezena. Následně uzavření vestfálského míru po třicetileté válce v roce 1648 však znamenalo pro slezské evangelíky právo zůstat v zemi a soukromě provozovat ve svých domech bohoslužby. Od roku 1654 však luterské bohoslužby nesměly být veřejně provozovány, luterské kostely byly zabráný a evangeličtí duchovní ze země vypovězeni. Toto období nepřízně skončilo v roce 1709, kdy díky aktivitě švédského krále Karla XII. rakouský císař Josef I. tzv. exekučním recesem k altranstädtské smlouvě povolil mimo jiné výstavbu evangelického kostela u města Těšina na Vyšní bráně. Kostel se nazýval

„Ježišův kostel“ nebo též „kostel milosti“ (Gnadenkirche). Vedle kostela vznikla také evangelická škola. Přesto se v kraji i nadále projevovaly rekatolizační snahy.

Toleranční patent Josefa II. v roce 1781 přinesl slezským luteránům možnost budovat nové modlitebny a zřizovat školy. Modlitebny však musely být bez věže a nesměly mít veřejný vchod z ulice. Režim toleranční byl změněn až v roce 1861 tzv. protestantským patentem, který přinesl evangelíkům zrovnoprávnění a právo na církevní samosprávu.

Po rozpadu Rakousko-Uherska v listopadu 1918 r. se obrátila Národní rada Knížectví Těšínského na polskou vládu se žádostí o začlenění těšínských evangelických sborů pod varšavskou konsistoř. Tak došlo 22. 12. 1918 na slavnostním shromáždění všech duchovních v Třinci k vytvoření samostatného slezského seniorátu.

Po rozdělení Těšínského Slezska (na základě rozhodnutí rady velvyslanců v Paříži ze dne 28. 7. 1920) se 6 slezských evangelických luterských sborů ocitlo v rámci československého státu. Tyto sbory pak utvořily novou církev nazvanou Augsburská evangelická církev ve východním Slezsku v Československu, které se dostalo státního uznání v roce 1923. Z původních evangelických sborů slezského seniorátu Evangelické církve v Rakousko-Uhersku se k této církvi nepřipojily sbory v Ostravě, Bohumíně, Bruntále a Opavě, které se pak přihlásily k německé církvi. Sbory ve Frýdku a Starých Hamrech se pak přičlenily k Českobratrské církvi evangelické (ČCE). V této době byl již polský prvek v církvi zcela převládající. K přijetí současného názvu Slezská církev evangelická augsburského vyznání došlo v roce 1950. Oficiální postoj církve v době komunismu byl režimu spíše nakloněn, což vedlo k vytvoření opozičních hnutí uvnitř církve.

Po roce 1989 vedly rozpory uvnitř církve k oddělení části věřících, kteří nesouhlasili s novým směřováním církve, a k vytvoření Luterské evangelické církve augsburského vyznání v ČR.

Slezská církev evangelická augsburského vyznání je dnes největší luterskou církví v České republice. Používá i názvu v polštině „Śląski Kościół Ewangelicki Augsburgskiego Wyznania“.

Věrouka a poslání

Věrouka je založena na luterské reformační tradici ztělesněné v Augsburském vyznání z roku 1530 a tzv. symbolických knihách. Mezi tyto knihy bývají řazeny spisy Malý katechismus, Velký katechismus a Šmalkaldské artikuly Martina Luthera a dále Obhajoba Augsburského vyznání a Formule svornosti. I zde můžeme uvést protestantské zásady: *sola gratia* – spása je člověku darována pouhou boží milostí, nikoli na základě lidského jednání, *sola fide* – víra jediná vede k ospravedlnění u Boha, *sola scriptura* – Bible je základem a měřítkem života křesťana a nauky církve

a *solus Christus* – Ježíš Kristus je základem víry a vykoupení člověka.

Jako bohoslužebný jazyk se v této církvi používá čeština a polština.

Organizační struktura

Církev se člení na samosprávné organizační jednotky, kterými jsou:

1. církev jako celek,
2. seniorát – seniorát je vyšší organizační jednotkou, sdružující na územně organizovaném principu farní sbory,
3. farní sbor – farní sbor je základní organizační jednotkou, sdružující členy církve na základě jejich bydliště či pobytu v územně vymezeném obvodu nebo na základě přihlášení do tohoto sboru,
4. další organizační jednotky církve (filiální sbor, kazatelská a misijní stanice).

Orgány církve jako celku jsou: synod, předsednictvo synodu, církevní rada, biskup a církevní kurátor. Jménem církve jako celku jedná a jejím statutárním orgánem je biskup a osoby pověřené církevní radou.

Členy synodu (synodály) jsou:

- a) členové církevní rady, senioři a seniorátní kurátoři
- b) delegáti farních sborů
- c) pastoři, administrátoři v činné službě
- d) Slezská diakonie má právo účastnit se synodu dvěma de-legáty
- e) další spolupracující subjekty (maximálně pět) jedním delegátem, a to na pozvání předsednictva synodu se souhlasem církevní rady.

Členy církevní rady jsou:

- a) za ordinované duchovní – biskup, náměstek biskupa a další dva ordinovaní duchovní církve
- b) za neordinované členy církve – církevní kurátor, místokurátor a další tři neordinovaní členové církve.

Biskup je zodpovědný za celkovou činnost církve. Za výkon své funkce odpovídá synodu. Kromě jiného má pravomoc ordinovat duchovní, instalovat pastory a seniory, uvádět do úřadu i jiné činitele církve a diakonie.

Orgány seniorátu jsou: seniorátní presbyterstvo, seniorátní rada, senior a seniorátní kurátor. Statutárními orgány jsou: senior a osoby pověřené seniorátní radou.

Orgány farního sboru jsou: sborové shromáždění, presbyterstvo, pastor (administrátor) a kurátor. Statutárními orgány jsou pastor (administrátor) a osoby pověřené presbyterstvem.

Orgány církevních organizací, zřízených církví, jsou stanoveny statutárními a vnitřními předpisy těchto církevních organizací.

Statutární orgán

Jménem církve jako celku jedná a jejím statutárním orgánem je biskup a osoby pověřené církevní radou.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Církev povolává ke službě ordinované a neordinované duchovní. Duchovními jsou osoby odborně vzdělané a církví povolané ke svému úřadu. Ordinovanými duchovními jsou biskup, náměstek biskupa, duchovní členové církevní rady, senioři, pastoři, administrátoři, pomocní duchovní, vikáři a diakoni v činné službě. Neordinovanými duchovními jsou zejména tajemníci církevního ústředí a seniorátu, vikáři před ordinací, katecheti, sboroví pracovníci a pracovníci pro sborovou diakonii.

Duchovní jsou ustavováni církevní radou.

Zásady hospodaření církve

V případech převodu nemovitostí, podávání návrhů na registraci církevních právnických osob, uzavírání smluv, jejichž předmětem plnění je hodnota přesahující částku 100 000 Kč, se k platnosti takových úkonů vyžadují podpisy nejméně dvou osob, které jsou členy statutárního orgánu (biskup a osoby pověřené církevní radou).

Církevní právnícké osoby

Jako církevní právnícké osoby mohou být na ministerstvu kultury evidovány:

a) seniorát

Statutárním orgánem seniorátu jsou senior a osoby pověřené seniorátní radou. Osoba pověřená seniorátní radou je seniorátní radou volena z řad jejich členů. Délka funkčního období osoby pověřené seniorátní radou je totožná s délkou jejího funkčního období jako člena seniorátní rady.

b) farní sbor

Statutárním orgánem farního sboru je sborovým shromážděním volený pastor, popř. presbyterstvem jmenovaný ad-ministrátor, a osoby pověřené presbyterstvem.

Osoba pověřená presbyterstvem je presbyterstvem volena z řad jeho členů. Délka funkčního období osoby pověřené presbyterstvem je totožná s délkou jejího funkčního období jako člena presbyterstva.

c) Slezská diakonie

Zřizuje a ruší církevní rada SCEAV. Statutárním orgánem Slezské diakonie je ředitel, který je jmenován a odvoláván církevní radou SCEAV. Ředitel je jmenován na dobu ne-určitou. Slezská diakonie je založena k výkonu diakonické práce.

d) Diakonický vzdělávací institut

Zřizuje a ruší církevní rada SCEAV. Statutárním orgánem Diakonického institutu je ředitel, kterého do funkce jmenuje a odvolává ředitel Slezské diakonie. Ředitel je jmenován na dobu neurčitou. Diakonický institut je určen pro vzdělávání duchovních a laiků SCEAV, pro duhovenskou činnost a diakonickou práci.

Právním nástupcem evidovaných církevních právnických osob je zřizovatel.

Slezská diakonie

Na Nivách 7

737 01 Český Těšín

IČ: 65468562

<http://www.slezskadiakonie.cz>

Slezská diakonie je křesťanskou organizací, jejímž posláním je poskytování sociálních a sociálně-zdravotních služeb potřebným lidem na základě křesťanských hodnot. Slezská diakonie dále vykonává charitativní, sociální a psychologicko-pastorační činnost. Vede 54 středisek zejména v Moravskoslezském kraji, v roce 2005 bylo otevřeno středisko v Brně a v roce 2006 v Praze.

Diakonický institut

Na Nivách 259/7

737 01 Český Těšín

IČ: 73633682

Zajišťuje vzdělávání duchovních a laiků církve pro duhovenskou činnost a diakonickou práci.

Církevní školy

Církevní základní škola a střední škola

Frýdecká 34

737 01 Český Těšín

Církevní základní škola a mateřská škola

SPC 54

794 01 Krnov

Církevní základní škola Třinec

Kaštanová 412

739 61 Třinec

Další informace

V roce 2005 navštěvovalo výuku náboženství 1 089 žáků a studentů. Církev v tomtéž roce provedla 269 křtů, 332 pohřbů a uzavřela 131 sňatků.

V posledních letech církev rozvíjí svou činnost kromě Těšínska i v Praze a misijně působí také na Bruntálsku.

Církev vydává řadu periodických i neperiodických publikací.

5.8 Církev bratrská

Soukenická 1193/15

110 00 Praha 1-Nové Město

IČ: 00445215

Registrace

Datum: 01. 09. 1991

Číslo: 308/1991/04

Statutární orgán

Rada Církve bratrské

Soukenická 1193/15, Praha 1-Nové Město, 110 00

Členové statutárního orgánu

1) předseda Rady Církve bratrské ThDr. Pavel Černý, Th.D.

2) místopředseda Rady Církve bratrské Mgr. Miloslav Kloubek

3) tajemník Rady Církve bratrské Ing. Karel Fojtík

Pro platnost právních úkonů, kterými se získává, zcizuje nebo zastavuje nemovitý majetek Církve bratrské, se vyžaduje podpis nejméně dvou jejích statutárních zástupců. Ostatní listiny podepisuje samostatně kterýkoliv statutární zástupce Církve bratrské.

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zповědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zповědnímu tajemství.
- Zřizovat církevní školy.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.cb.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ano

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): 9 931

Počet církevních právnických osob: 63 sborů, 11 diakonií (poboček)

Počet církevních škol: 1

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): 22 274 608 Kč

Vnitřní organizační dokument: Ústava a Řád Církve bratrské

Začlenění do mezinárodních struktur: Je členkou Mezinárodní federace svobodných evangelikálních církví (IFFEC).

Historie

Jedná se o reformační církev navazující na ideje kalvinismu, Jednoty českých Bratří a probuzeneckého hnutí 19. století. V roce 1872 byli z amerického Bostonu

vysláni misionáři do katolického Rakouska-Uherska. Z ohnisek duchovního probuzení na našem území se tak zformovala Svobodná církev reformovaná, která po vzniku Československé republiky přijala název Jednota československá, čímž se přihlásila k historické jednotě bratrské.⁷ Od roku 1967 se nazývá Církví bratrskou, což bylo způsobeno i nárůstem členů církve jiných národností ve Slezsku a na Slovensku. Presbyterně-kongregační zřízení dává výraznou autonomii jednotlivým sborům.

Věrouka a poslání

Sbory Církve bratrské jsou společenstvím lidí, kteří věří v Ježíše Krista jako Božího Syna a svého zachránce, přijímají Bibli za základ své víry i praktického života. Uznávají jsou dvě svátosti – večeře Páně (pod obojí způsobou) a křest (dospělých i dětí), který je uznáván i od jiných církví. Církve se hlásí k reformovaným konfesím a k zásadám evangelikálního hnutí. Důraz je kladen na manželský a rodinný život, spojený s křesťanskou výchovou dětí.

Organizační struktura

Nejvyšším orgánem Církve bratrské je **Konference** Církve bratrské, kterou svolává každoročně Rada Církve bratrské. Členy konference s hlasovacím právem jsou členové Rady, dále ordinovaní kazatelé a delegáti sborů.

Rada Církve bratrské je výkonným orgánem, který v době mezi konferencemi církev řídí. Orgánem rady je předsednictvo tvořené předsedou, místopředsedou a tajemníkem.

Zvláštním mezinárodním orgánem, který vyjadřuje duchovní jednotu s Církví bratrskou (na Slovensku), je **Společná konference**.

Sbor Církve bratrské je základním společenstvím v Církví bratrské, ve kterém se rozvíjí duchovní život členů církve. Představuje místní sdružení členů Církve bratrské. Mimo sídlo sboru se pro vykonávání pravidelných bohoslužeb zřizují kazatelské stanice.

Orgány sboru jsou

- a) **správce sboru**,
- b) **staršovstvo**,
- c) **členské shromáždění**.

Správce sboru je kazatel nebo administrátor, který je zároveň předsedou staršovstva. **Staršovstvo** je tvořeno správcem sboru, staršími zvolenými členským shromážděním sboru a dalšími kazateli a vikáři, kteří jsou v činné službě. Staršovstvo je zodpovědné **členskému shromáždění**, jež je nejvyšším orgánem sboru.

Sbory se sdružují do regionálních seniorátů.

Statutární orgán

Za Církve bratrskou jsou jako statutární zástupci oprávněni jednat:

- a) **předseda Rady** Církve bratrské,
- b) **místopředseda Rady** Církve bratrské,

c) **tajemník Rady** Církve bratrské.

Pro platnost právních úkonů, kterými se získává, zcizuje nebo zastavuje nemovitý majetek Církve bratrské, se vyžaduje podpis nejméně dvou jejích statutárních zástupců. Jinak listiny podepisuje samostatně kterýkoliv statutární zástupce Církve bratrské.

Za **sbor** Církve bratrské jsou jako statutární zástupci sboru oprávněni jednat:

- a) správce sboru,
- b) místopředseda staršovstva,
- c) hospodář.

Listiny podepisuje samostatně kterýkoliv statutární zástupce sboru s přihlédnutím k jejich charakteru.

O **nakládání s nemovitým majetkem sboru** rozhoduje členské shromáždění, pokud se jedná o základní nemovitý majetek, pouze s písemným souhlasem Rady Církve bratrské. Právní listinu o dispozici se základním nemovitým majetkem sboru podepisují vždy dva statutární zástupci sboru.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Osobami vykonávajícími duchovenskou činnost jsou v Církvi bratrské:

- a) **kazatelé,**
- b) **vikáři,**
- c) **jiní duchovní pracovníci v pracovním poměru,**
- d) **předseda, místopředseda a tajemník Rady.**

Kazatel je volen a odvoláván shromážděním sboru, personální pravomoci rovněž vykonávají staršovstvo, Rada Církve bratrské a Konference Církve bratrské.

Zásady hospodaření církve

Zásady hospodaření vyplývají z právní subjektivity jednotlivých **sborů**, které samy hospodaří.

O nakládání se základním nemovitým majetkem sboru rozhoduje členské shromáždění pouze se souhlasem Rady Církve bratrské. O nakládání se základním nemovitým majetkem církve rozhoduje konference. O nakládání s ostatním nemovitým majetkem církve rozhoduje Rada.

Církevní právnícké osoby

Právní subjektivitu kromě samotné církve mají jednotlivé sbory a účelová zařízení, pokud tak určí jejich statut. O zřízení a zrušení účelových zařízení církve, o jejich statutech a o odvolávání jejich statutárních zástupců rozhoduje Rada Církve bratrské.

V evidenci ministerstva kultury je aktuálně vedeno 63 sborů a 11 účelových zařízení – diakonií (poboček).

Diakonie Církve bratrské

Koněvova 24, 130 00 Praha 3

IČO: 45250855

<http://www.cb.cz/diakonie>

Diakonie Církve bratrské je nestátní nezisková organizace s celostátní působností, která poskytuje charitativní

a sociální pomoc těm, kteří ji potřebují. Hlavní činností je sociální pomoc s křesťanským aspektem.

Církevní školy

Evangelikální teologický seminář – VOŠ teologická

Stoliňská 2417/41a

193 00 Praha 9

IČO: 41690184

<http://www.etspraha.cz>

5.9 Církev adventistů sedmého dne

Zálesí 297/50

142 00 Praha 4-Lhotka

IČ: 00445193

Registrace

Datum: 01. 09. 1991

Číslo: 308/1991/03

Statutární orgán

Výbor unie

Zálesí 297/50, Praha 4-Lhotka, 142 00

Členové statutárního orgánu

1) předseda unie Pavel Šimek

2) tajemník unie Mgr. Josef Hrdinka

3) hospodář unie Edvard Miškej

Právní dokumenty podepisuje předseda nebo na základě jeho pověření tajemník nebo hospodář.

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.
- Zřizovat církevní školy.
- Vyučovat náboženství na státních školách.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.casd.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Pozorovatelské členství

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): 9 757

Počet církevních právnických osob: 142 sborů, 2 sdružení

Počet církevních škol: 1

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
986 850 Kč

Vnitřní organizační dokument: Ústava Církve adventistů sedmého dne

Začlenění do mezinárodních struktur: Církev je součástí světové Církve adventistů sedmého dne a zároveň úzce spolupracuje s církví na Slovensku prostřednictvím Česko-Slovenské unie.

Historie

Církev adventistů sedmého dne vznikla a začala působit v 60. letech 19. století v Severní Americe a navazovala na reformační snahy dřívějších protestantských reformátorů. Zakladatelem hnutí, jež se později přeměnilo v církev, byl Američan William Miller (1782–1849), jenž na základě studia Bible dospěl k závěru, že podle biblických proroctví brzy přijde Ježíš Kristus podruhé na zemi. Tato událost však v předpovězeném datu nenastala. Na základě poznatků objevených hlubším studiem Bible byla v Americe v roce 1863 založena Církev adventistů sedmého dne. Její název zdůrazňuje očekávání doslovného Ježíšova příchodu⁸ na svět a svěcení soboty jako „sedmého dne“. V českých zemích byl první sbor ustaven v Praze v roce 1902. V roce 1919 vznikla samostatná unie Církve adventistů v Československu, která postupně početně rostla. Dnes církev působí ve 206 zemích celého světa.

Věrouka a poslání

Církev adventistů sedmého dne se řadí mezi protestantské církve. Vychází z učení a zásad Bible, kterou považuje za inspirované Boží slovo. Klade důraz na zásady novozákonní křesťanské církve a považuje se za pokračovatelku reformačních snah. Věří v trojjediného Boha, vyznává Ježíše Krista jako jediného Pána a Spasitele, který člověku nabízí spasení jako dar milosti. Důsledkem přijetí spasení je poslušnost Božích příkázání včetně zachovávání soboty a zdravého životního stylu. Hlavním posláním církve je zvěstování evangelia a příprava na brzký druhý příchod Ježíše Krista.

Pro naplnění svých cílů koná zejména náboženské obřady, katechetickou, pastorační, evangelizační, zdravotní, osvětovou, ekologickou, výchovnou, kulturní a dobročinnou činnost, která je projevem křesťanské lásky. Klade také důraz na vzájemné mezilidské vztahy a na rodinu.

Organizační struktura

Organizační strukturu církve tvoří:

- a) **sbory**, jako místní společenství věřících, které se dále mohou soustředit do okrsků,

- b) **České sdružení, Moravskoslezské sdružení a Slovenské sdružení** Církve adventistů sedmého dne, jako regionální sdružení sborů,

- c) **Česko-Slovenská unie**, soustředující ústřední orgány církve, a to **konferenci unie, výbor unie a unijní radu**.

Orgány církve na jednotlivých stupních organizace jsou:

- a) **pracovní shromáždění**, a to pracovní shromáždění sboru, konference sdružení a konference unie,

- b) **výkonné orgány**, a to výbor sboru, výbor sdružení, výbor unie a unijní rada.

Konference unie je nejvyšším orgánem církve, její pravidelná konference se koná jednou za pět let a svolává ji výbor unie. Členy **výboru unie** jsou členové zvolení konferencí unie a další představitelé unie a předsedové všech sdružení. V období mezi konferencemi unie je **výbor unie** nejvyšším výkonným orgánem.

Konference sdružení je nejvyšším orgánem sdružení. Pravidelná konference sdružení se koná jedenkrát za tři nebo čtyři roky podle rozhodnutí konference unie a svolává ji výbor sdružení. V období mezi konferencemi sdružení rozhoduje **výbor sdružení** všechny otázky související s běžným chodem sdružení.

Sbor je základní organizační složkou církve na určeném území a je tvořen nejméně 12 členy církve.

Statutární orgán

Statutárním orgánem církve je **výbor unie**, jehož jménem jsou oprávněni jednat předseda, tajemník a hospodář unie. Statutárním orgánem sdružení je **výbor sdružení**, jehož jménem jsou oprávněni jednat předseda, tajemník a hospodář sdružení. Právní dokumenty podepisuje za církve **předseda unie**, za sdružení **předseda sdružení**. Jménem sboru podepisuje takové dokumenty kazatel ustanovený sdružením nebo starší či vedoucí sboru.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

O návrzích na přijetí, vysvěcení, udělení či odnětí pověření nebo povolení k duchovenské službě rozhoduje výbor příslušného sdružení, popřípadě výbor unie.

Zásady hospodaření církve

Církev je financována z desátků a darů svých členů. Zásady hospodaření církve vyplývají z právní subjektivity jejich jednotlivých složek, omezení jakkoliv nakládat s nemovitostmi se týká sborů. Církev nevykonává žádnou podnikatelskou činnost, výnosy z pronájmu jsou využívány pro údržbu a opravy církevních budov, případně pro činnost církve.

Církevní právnícké osoby

Církevními právníckými osobami v církvi jsou jednotlivá sdružení a sbory. Název sboru je tvořen slovy „Sbor Církve adventistů sedmého dne...“ s doplněním

příslušného místa (obce). Statutárním orgánem jsou kazatelé a starší nebo vedoucí sboru.

Dvě církevní sdružení nesou název „České sdružení Církve ad-ventistů sedmého dne“ a „Moravskoslezské sdružení Církve adventistů sedmého dne“.

Církev spravuje instituce, které založila k podpoře své činnosti: AWR studio, nakladatelství Advent-Orion a je zakladatelkou humanitární organizace ADRA.

Církevní školy

Teologický seminář Církve adventistů sedmého dne

Radvanice 29, 285 06 Sázava

IČO: 70835136

<http://ts.casd.cz>

5.10 Církev řeckokatolická

Haštalské náměstí 789/4

110 00 Praha 1-Staré Město

IČ: 73632465

Registrace

Datum: 01. 09. 1991

Číslo: 308/1991/07

Statutární orgán

apoštolský exarcha

Haštalské náměstí 789/4, 110 00 Praha 1-Staré Město

Člen orgánu

apoštolský exarcha Mons. ThDr. RNDr. Ladislav Hučko, CSc.

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zповědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zповědnímu tajemství.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.exarchat.cz>

Člen Ekumenické rady církví: ne

Člen Světové rady církví: ne

Člen Konference evropských církví: ne

Počet věřících (2001): 7 675 + cca 30 000 migrantů převážně z Ukrajiny

Počet církevních právnických osob: 1 exarchát, 25 farností

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): 9 073 513 Kč

Vnitřní organizační dokument: Zákoník východních katolických církví (Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium)

Začlenění do mezinárodních struktur: Církev řeckokatolická je integrální součástí katolické církve pod vedením papeže.

Historie

Po velkém schismatu v roce 1054 se konstantinopolský patriarchát oddělil od Katolické církve a prohlásil se za Orthodoxní církev. Po první křížové výpravě roku 1099 se na stranu rozkolu přiklonily i řecké patriarcháty alexandrijský a jeruzalémský. Slovanské národy, které byly většinou též spravovány podle byzantského (řeckého) ritu, zpočátku Řeky v rozkolu nenásledovaly. Rusko se však od 12. století stále více orientovalo na Byzanc a vytvořilo zcela specifickou verzi orthodoxie zvanou pravoslaví. Západní eparchie v Haliči ovšem zůstávaly věrné Katolické církvi a deklarovaly roku 1596 v Brestu Litevském unii, k nim se připojily i východní eparchie včetně Kyjeva.

Podobná situace jako v Haliči byla u katolických eparchií řecko-slovanského obřadu v Uhrách. Užhorodská unie z roku 1646 deklarující jednotu mukačevské eparchie s Římem znamená potvrzení dosavadního stavu, nikoli nějaký návrat. Z mukačevské eparchie byla roku 1818 vyčleněna nově založená eparchie Prešov.

Apoštolský exarchát Řeckokatolické církve v České republice erigovaný roku 1996 papežem Janem Pavlem II. postupně vyrostl z první řeckokatolické farnosti v Praze zřízené pro celé území Čech a Moravy roku 1933 prešovským biskupem bl. Pavlem Petrem Gojdičem. Roku 1950 proběhl prešovský pseudosobor, na kterém byl vyhlášen tzv. návrat řeckokatolíků k pravoslaví. Jednalo se o akci komunistického režimu, jejímž výsledkem byl zákaz činnosti řeckokatolické církve na celém území Československa. Ta byla opět povolena, ovšem s výraznými omezeními, roku 1968. Současný Apoštolský exarchát je zřízen pro všechny katolíky byzantského obřadu a je jurisdikčně přímo podřízen papeži.

Věrouka a poslání

Církev řeckokatolická vyznává a šíří katolickou víru a působí zejména v duchovenské činnosti, v oboru školství, zdravotnictví, sociální a charitativní péče. Základním článkem víry je nicejsko-cařihradské vyznání víry obsažené v Katechismu katolické církve, dále víra v sedm svátostí. Církev věří v Kristovu přítomnost v Nejsvětější Eucharistii pod způsoby chleba a vína.

Nedílnou součástí víry je vše, co je obsaženo v Božím slově psaném nebo tradovaném a co katolická církev předkládá jako Bohem zjevené.

Organizační struktura

V zájmu koordinace pastýřské péče vytvářejí katoličtí biskupové různých obřadů v určitém národě či státu **biskupskou konferenci** jako trvalý koordinační a reprezentační orgán. V České republice je představitel Církve řeckokatolické členem České biskupské konference.

Správní jednotkou Církve řeckokatolické s působností pro území České republiky je **apoštolský exarchát** zřízený papežem Janem Pavlem II.

Apoštolský exarchát se sídlem ústředí v Praze se člení na územní správní jednotky zvané **farnosti**. Statutárním orgánem farností je **farář nebo administrátor**.

Několik sousedních farností tvoří vyšší územní správní jednotku zvanou **děkanát** (protopresbyterát). Děkanát nemá právní subjektivitu. V čele děkanátu stojí děkan (protopresbyter), kterého určí apoštolský exarcha z farářů nebo administrátorů děkanátu.

Instituty zasvěceného života (samostatné kláštery, řády, kongregace, společnosti společného života, sekulární instituty) jsou samostatnými právními subjekty, které mají v rámci Církve řeckokatolické rozsáhlou samosprávu, vlastní strukturu a spravují se příslušnými normami Zákoníku východních katolických církví.

Právnícké osoby působící v Církvi řeckokatolické zřizuje apoštolský exarcha.

Statutární orgán

Statutárním orgánem je apoštolský exarcha, který je jmenován a odvoláván podle příslušných ustanovení Zákoníku východních katolických církví. Do funkce je jmenován zpravidla na dobu neurčitou.

Apoštolský exarcha je oprávněn jednat jménem Církve řeckokatolické v mezích platného řádu a norem Zákoníku. Jeho pravomoc je vlastní, řádná a bezprostřední, i když výkon této pravomoci je ve svém důsledku řízen nejvyšší církevní autoritou a může být omezený určitými hranicemi.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Způsob ustanovování a odvolávání osob vykonávajících duchovenskou činnost stanoví příslušné normy Zákoníku východních katolických církví.

Zásady hospodaření církve

Činnost církve je financována státními příspěvky, sbírkami, dary, příspěvky a platbami fyzických a právníckých osob a ze zisku právníckých osob, které zřídila. Za tím účelem je Církev řeckokatolická oprávněna zřizovat právnícké osoby, které mohou podnikat při dodržení platné právní úpravy.

Církevní právnícké osoby

Jako církevní právnícké osoby jsou aktuálně evidovány Apoštolský exarchát řeckokatolické církve, se sídlem Haštalské nám. 789/4, 110 00 Praha 1-Staré Město, IČ: 48137553, a jednotlivé farnosti (farnost u sv. Klimenta v Praze a farnosti v Brně, Bruntále, Českých Budějovicích, Děčíně, Hradci Králové, Chomutově, Jeseníku, Jihlavě, Karlových Varech, Karvině, Kladně, Kroměříži, Liberci, Olomouci, Opavě, Ostravě, Pardubicích, Plzni, Sokolově, Tachově, Teplicích, Turnově, Ústí nad Labem, Žatci). Statutárním orgánem řeckokatolických farností je farář, případně administrátor.

5.11 Křesťanské sbory

Šámalova 3915/15a
615 00 Brno-Židenice
IČ: 00460541

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/13

Statutární orgán

dva pověření zástupci
K platnosti právních úkonů je zapotřebí podpisu alespoň jednoho ze dvou pověřených zástupců.

Členové statutárního orgánu

- 1) pověřený zástupce Jiří Krejčí
- 2) pověřený zástupce PhDr. Bedřich Kostlán

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Vyučovat náboženství na státních školách.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://krestanskesbory.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ne

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): 6 927

Počet církevních právníckých osob: 34 sborů

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): Není financována.

Vnitřní organizační dokument: Základní dokument

Začlenění do mezinárodních struktur: Křesťanské sbory jsou součástí celosvětového bratrského hnutí. Neexistuje žádná právní vazba nebo závislost na rozhodování bratrských sborů v zahraničí. Veškerá mezinárodní spolupráce proto probíhá v rovněž partnerských vztazích s respektem k samostatnosti sborů i církve jako takové.

Historie

Jedná se o protestantskou církev, která spojuje svůj vznik s tzv. probuzeneckým hnutím v 18. a 19. století, které se projevilo zejména ve Spojeném království a v Německu. Postupně vznikly na základě vnitřního vývoje samostatné větve „otevřených bratrů“ a „uzavřených bratrů“. Vznik Křesťanských sborů na území dnešní České republiky spadá do roku 1909. Jako obdobné denominace, které jsou součástí bratrského hnutí, nemá tak složitou a formální vnitřní organizaci, podle zásady všeobecného kněžství může každý pokřtěný člen kázat a vést bohoslužby.

Věrouka a poslání

Základním věroučným dokumentem Křesťanských sborů je Bib-le. S odkazem na vzor daný prvotními křesťany působí věřící směrem k Bohu jeho uctíváním při bohoslužbě, k sobě navzájem prostřednictvím duchovní a pastorační činnosti a směrem k okolnímu světu ve vnější evangelizačně misijní činnosti a ve všeobecně prospěšných aktivitách v sociálně diakonské službě. Součástí náboženské praxe je křest a večeře Páně, označovaná jako „památká Páně“.

Organizační struktura

Nejvyšším orgánem Křesťanských sborů je **Shromáždění starších**, složené ze zástupců jednotlivých sborů. Shromáždění starších roz-hoduje o věroučných i organizačních věcech, jmenuje a odvolává statutární zástupce.

Jako výkonný orgán je Shromážděním starších každoročně jme-nována **mezisborová rada**, složená z 18 až 22 osob včetně statu-tárních zástupců.

Základní jednotkou jsou jednotlivé **místní sbory** s právní subjektivitou. **Starší sboru** nesou odpovědnost za sbor a určují zpravidla dva statutární zástupce.

Statutární orgán

Zastupováním Křesťanských sborů na území České republiky pověřuje Shromáždění starších **dva statutární zástupce** na dobu 5 let. Statutární zástupci mohou za Křesťanské sbory jednat i jednotlivě ve všech vnějších vztazích. O svých aktivitách informují mezisborovou radu vždy na jejím nejbližším zasedání.

Statutární zástupce může být odvolán ze své funkce Shromážděním starších.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Protože je v Křesťanských sborech uznávána **zásada všeobecného kněžství**, neexistuje zde rozdělení na duchovní a laiky. Vedení sboru se uskutečňuje prostřednictvím společných bratrských setkání nebo sborem uznávaných starších bratří a jimi svolávaných shromáždění všech plnoprávných příslušníků sboru. Na duchovní práci se mohou podílet všichni příslušníci sboru podle své duchovní vospělosti a obdarování.

Ustanovování a odvolávání osob vykonávajících duchovní práci nemá pevnou formu a je plně v kompetenci vysílajícího sboru, resp. jeho starších.

Zásady hospodaření církve

Zásady hospodaření jsou upraveny v obecné rovněž, majetkové dispozice provádějí statutární orgány. V základním dokumentu církve deklaruje, že nevykonává žádnou podnikatelskou činnost.

Církevní právnické osoby

K evidenci, jako církevní právnické osoby, navrhuji Křesťanské sbory své místní sbory. Každý sbor navenek zastupují odpovědní zástupci (obvykle dva), které jmenují starší sboru a potvrzují statutární zástupci církve.

Církevní školy

Nezřizuje církevní školy.

5.12 Luterská evangelická církev a. v. v České republice

č. p. 107

739 95 Bystřice

IČ: 63025159

Registrace

Datum: 19. 01. 1995

Číslo: 360/1995/21

Statutární orgán

Církevní rada

č. p. 107, Bystřice, 739 95

Členové orgánu

1) biskup Mgr. Jan Niedoba

2) biskupský tajemník Věslav Szpak

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Vyučovat náboženství na státních školách.

- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zповědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zповědnímu tajemství.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://lelav-praha.unas.cz> (sbor v Praze)

Člen Ekumenické rady církví: Ne

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): 5 412

Počet církevních právnických osob: 5 farních sborů

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
3 813 585 Kč

Vnitřní organizační dokument: Ústava (statut) Luterské evangelické církve a. v. v České republice

Začlenění do mezinárodních struktur: Ne.

Historie

Již z názvu je zřejmé, že církev odkazuje na myšlenkové dědictví původně augustinánského řeholníka a kněze Martina Luthera (1483–1546), který v roce 1517 vystoupil s vlastními tezemi proti některým částem učení katolické církve.

V první polovině 16. století vznikají první luterské sbory a kostely ve Slezsku, kde církev přečkala i dobu pobělohorskou.

Od roku 1918 působila na těchto základech Augsburská evangelická církev, vystupující od roku 1948 jako Slezská církev evangelická augsburského vyznání. Díky geografické poloze centra církve v ní byl patrný i silný polský národnostní prvek.

K odštěpení Luterské evangelické církve a. v. v České republice od Slezské církve evangelické augsburského vyznání došlo v první polovině 90. let minulého století z důvodu náboženských, personálních a organizačních neshod. Registrována jako samostatná církev byla v roce 1995. Působí především na Těšínsku v Moravskoslezském kraji.

Věrouka a poslání

Církev navazuje na dobu reformace, kdy byly organizovány sbory na základě luterské tradice. Čerpá z Bible a podobně jako další luterské církve z tzv. Symbolických knih: Augsburského vyznání, Obrany Augsburského vyznání, kterou napsal Filip Melanchthon, Melanchthonova traktátu O moci a primátu papežově, Lutero-vých Šmalkaldských článků, Lutherova Malého katechismu, Lut-herova Velkého katechismu a Formule svornosti.

Luterská víra je vyjadřována krátkými latinskými formulacemi: *sola gratia* – spása je člověku darována pouhou boží milostí, nikoli na základě lidského jednání, *sola fide* – víra jediná vede k ospravedlnění u Boha, *sola scriptura* – Bible je základem a měřítkem života křesťana

a nauky církve a *solus Christus* – osoba, dílo a nauka Ježíše Krista je základem víry a vykoupení člověka.

Organizační struktura

Církevní zřízení je založeno na synodně-presbyterním principu, s některými prvky episkopalismu. Organizačními a správními jednotkami církve jsou **farní sbory, senioráty a sbor povšechný, tj. celá církev**. Základní jednotkou je **farní sbor** jako sdružení příslušníků církve žijících v určitém obvodu ke společné náboženské činnosti. Vyšší jednotkou je **seniorát** jako sdružení několika farních sborů.

Orgány církve jsou na úrovni farního sboru: **sborové shromáždění, presbyterstvo a farář (pas-tor)**. Na úrovni seniorátu působí **seniorátní shromáždění, seniorátní výbor a senior**. Orgány celé církve jsou **synod, církevní rada a biskup**.

Duchovními jsou **biskup, senioři, faráři a vikáři**.

Statutární orgán

Statutárním orgánem Luterské evangelické církve a. v. v České republice je **Církevní rada**, za níž navenek jedná a podepisuje biskup a v jeho nepřítomnosti biskupský tajemník.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Faráři (pastoři) jsou voleni a odvoláváni sborovým shromážděním. **Vikář** je pomocník farářův (pastorův) zvolený (povolaný) presbyterstvem sboru, které jej také odvolává. **Senior** je volen seniorátním shromážděním na dobu 6 let. **Biskupa** volí a odvolává Synod. Volební období biskupa je 6 let.

Zásady hospodaření církve

K nakládání s majetkem církve a farních sborů jsou oprávněny statutární orgány církve a farních sborů. Církev nepodniká ani ne-vykonává jinou výdělečnou činnost.

Církevní právnícké osoby

Právní subjektivitu mají farní sbory a Luterská evangelická církev a. v. v České republice jako celek, statutárním orgánem farního sboru je presbyterstvo, za něž navenek jedná a podepisuje farář (pastor).

Název sboru je složen ze slov „Farní sbor Luterské evangelické církve a. v. v České republice v...“ místě (obci).

5.13 Apoštolská církev

Pod Červenkami 504

735 43 Albrechtice

IČ: 00489778

Statutární orgán

biskup

V Zídkách 402, Kolín II, 280 02

Členové statutárního orgánu

1) biskup Rudolf Bubik

2) první zástupce biskupa Roman Tomsa

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Vyučovat náboženství na státních školách.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.
- Zřizovat církevní školy.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.apostolskacirkev.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ano

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): 4 565

Počet církevních právnických osob: 41 sborů, 4 další církevní instituce

Počet církevních škol: 1

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): 37 087 608 Kč

Vnitřní organizační dokument: Ústava Apoštolské církve

Začlenění do mezinárodních struktur: Apoštolská církev je součástí celosvětového letničního hnutí, které je sdruženo ve Světové letniční konferenci (World Pentecostal Conference) a v rámci Evropy ve společenství Pentecostal European Fellowship.

Historie

Svůj název odvozuje církev od apoštolů, což byli nejbližší následovníci Ježíše Krista. Jedná se o protestantskou církev řazenou do tzv. letničního hnutí⁹, které má základ v druhé polovině 19. století a ke kterému se hlásí několik církví ve Spojených státech amerických i v České republice. Začátkem 20. století se začaly formovat první skupiny letničních křesťanů na Těšínsku, později v Praze, Brně, Kolíně, Čáslavi, Havlíčkově Brodu, Klatovech i na dalších místech. V průběhu nacistické a komunistické totality žila církev v ilegalitě. Registrace dosáhla

Apoštolská církev až na začátku roku 1989. Apoštolská církev je součástí celosvětového letničního hnutí, které je sdruženo ve Světové letniční konferenci (World Pentecostal Conference) a v rámci Evropy ve společenství Pentecostal European Fellowship.

Věrouka a poslání

Základním prvkem vycházejícím z letničního (pentekostálního) charakteru církve je víra v působení Ducha svatého jako boží osoby, který je při setkání křesťanů přítomen a působí i vnějšími projevy. Silný citový zážitek je u věřících označován jako „křest Duchem“ a je provázen znaky nadpřirozeného působení jako například modlitby v neznámých jazycích (glosolálie) či uzdravování nemocných. Kromě této osobní zkušenosti je typický i důraz na Bibli, autoritativní Slovo Boží, jako jediný zdroj věrouky.

Organizační struktura

Základní organizační jednotkou je autonomní sbor jako společenství věřících v určitém místě.

Sbor je po hospodářské stránce soběstačný, má právní subjektivitu (viz seznam církevních právnických osob) a je zastupován a spravován pastorem sboru a druhým pastorem. Sbory jsou seskupeny do správních oblastí a tvoří církev, která je reprezentována a spravována Radou Apoštolské církve.

Orgány církve jsou Konference Apoštolské církve, Rada církve, Úzká rada a biskup. Konference Apoštolské církve je nejvyšším orgánem církve složeným z členů Rady církve, všech pastorů a druhých pastorů a delegátů sborů. Svolává ji Rada církve a koná se pravidelně jednou za tři roky. Radu církve tvoří biskup, zástupci biskupa a další členové. Výkonným orgánem církve je Úzká rada.

Církevními právními osobami jsou jednotlivé sbory a další účelové organizace. Sbory nesou název složený z názvu církve a označení sboru: „Apoštolská církev, sbor v...“ (*místo*)

Diakonie Apoštolské církve

Čs. armády 1070/109

691 41 Břeclav, Poštorná

IČ: 26521385

Jejím účelem je koordinovat činnost členů církve, kteří slouží v charitativní, misijní a sociální oblasti, konkrétně pomoc narkomanům a jinak závislým lidem, náhradní rodinná péče, humanitární pomoc v zahraničí (Kavkaz, Ingušsko), pomoc opuštěným dětem (Ukrajina), volnočasové aktivity pro děti.

Církevní školy

Vyšší odborná škola misijní a teologická

V Zídkách 402

280 02 Kolín 2

5.14 Církev Křesťanská společenství

Na Žertvách 783/23
180 00 Praha 8-Libeň
IČ: 26522942

Registrace

Datum: 20. 06. 2002
Číslo: 4563/2002-22

Statutární orgán

Rada KS
Na Žertvách 783/23, Praha 8-Libeň, 180 00

Členové orgánu

člen rady Petr Kácha
člen rady Samuel Kaleta
člen rady Petr Rýgl
člen rady Marek Prosnér
člen rady Karel Řežábek
K právním úkonům KS, k nimž je vyžadována písemná forma, je třeba podpisu alespoň dvou členů rady.

Internetová stránka: <http://www.kaes.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ne

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): 4 012

Počet církevních právnických osob: 27 sborů, 21 misijních skupin

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): Není financována.

Vnitřní organizační dokument: Vnitřní řád Církve Křesťanská společenství

Začlenění do mezinárodních struktur: Církev Křesťanská společenství není začleněna do žádné struktury či náboženské společnosti mimo území České republiky.

Historie

Jedná se o jednu z nejmladších církví působících v České republice. Křesťanská společenství jsou svazkem samostatných křesťanských sborů a skupin. Vznikla v roce 1990 a v současné době sdružují 27 sborů a 21 misijních skupin. Ke konci roku 2005 evidovala církev 2 150 dospělých členů.

Věrouka a poslání

Křesťanská společenství považují Písmo svaté za základní nor-mu svého života a uznávají Apoštolské vyznání víry. Jako základní vyjádření své víry přijímají „Lausannské prohlášení“, přijaté roku 1974 evangelikálními církvemi na mezinárodní úrovni.

V životě věřících je kladen důraz na upřímnost ve vztahu k Bohu i k lidem.

Organizační struktura

Základní jednotkou je buď sbor, nebo misijní skupina. Sbor a misijní skupina jsou jedinými právníckými osobami v církvi, které Církev Křesťanská společenství může navrhnout k evidenci jako církevní právníckou osobu.

V čele sboru stojí staršovstvo, které může, ale nemusí zvolit pastora. V čele misijní skupiny stojí vedoucí misijní skupiny. Sborny a misijní skupiny vysílají po jednom zástupci do Kolegia pastorů.

Kolegium pastorů volí Radu kolegia pastorů a seniora. Kolegium pastorů rozhoduje o zřizování, respektive přijímání nových sborů či misijních skupin do církve.

Statutární orgán

Statutárním a výkonným orgánem církve je rada, která zastupuje církev navenek v jednání se státními orgány, jinými křesťanskými sdruženími i ostatními organizacemi či jednotlivci, pokud tuto pravomoc nepředá seniorovi. Rada je nejméně tříčlenná a má mít lichý počet členů.

Senior je duchovním správcem církve. Ze svého úřadu je členem rady, které předsedá. Může zastupovat v rozsahu svého pověření radu v jednáních se státními orgány, církvemi či jinými sdruženími. Statutárním zástupcem sboru je pastor nebo jiný člen staršovstva. Statutárním zástupcem misijní skupiny je její vedoucí, jmenovaný radou.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Za duchovní jsou považováni pastoři sborů. Pastor sboru je povolán staršovstvem sboru a potvrzen dvěma jinými pastory sborů církve. Jeho funkční období je neomezené.

Zásady hospodaření církve

Za hospodaření sboru je zodpovědné staršovstvo, za hospodaření misijní skupiny je zodpovědný její vedoucí. Stanovy obsahují ustanovení, podle kterého si sbor či misijní skupina nesmí vzít půjčku bez souhlasu rady.

Církevní právnícké osoby

Církev zřizuje jako církevní právnícké osoby sbory a misijní skupiny. Sbor nese označení „Sbor Křesťanské společenství...“ s doplněním místa (obce). Misijní skupina nese označení „Misijní skupina Křesťanské společenství...“ s doplněním místa (obce).

5.15 Ústředí muslimských obcí

Blatská 1491
198 00 Praha 14-Kyje
IČ: 73633259

Registrace

Datum: 17. 09. 2004

Číslo: 4874/2004-26

Statutární orgán

Výkonná rada UMO

Blatská 1491, Praha 14-Kyje, 198 00

Členové orgánu

1) předseda Mohamed Ali Šilhavý

2) místopředseda RNDr. Vladimír Sáňka

3) místopředseda Ing. Muneeb Alrawi

Za Ústředí muslimských obcí jedná a podepisuje předseda Výkonné rady UMO nebo jím pověřený místopředseda Výkonné rady UMO, v záležitostech majetkových a finančních operací je třeba podpisu předsedy a jednoho z místopředsedů nebo obou místopředsedů Výkonné rady UMO.

Internetová stránka: <http://www.muslim.cz> (Islámská nadace v Praze)

Počet věřících (2001): 3 699

Počet (církevních) právnických osob: 0

Počet škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): Není financováno.

Začlenění do mezinárodních struktur: Není začleněno.

Historie

Islám¹⁰ je jedním z největších monoteistických náboženství, které vyznává kolem jedné miliardy lidí (vlastní odhad). Největší zastoupení má v arabském světě, Africe a Asii. Založen byl prorokem Mohamedem, který se narodil v Mekce kolem roku 570. Během svého života dostával zjevení, která byla později sestavena do knihy Koránu. V roce 622 Mohamed se skupinou svých následovníků odešel do města Medina a tato událost – „hidžra“ – se stala začátkem muslimského kalendáře.

V někdejším Československu byla státem uznaná Muslimská obec založena v roce 1934. Po pádu komunismu podalo v roce 1995 Ústředí muslimských obcí u ministerstva kultury návrh na svou registraci. Registrační řízení však bylo zastaveno. Společnost byla registrována až 17. 9. 2004.

Věrouka a poslání

Základní náboženskou knihou je Korán sestávající ze 114 súr (ka-pitol) a 6236 áj (veršů). Muslimové věří, že Korán byl Mohamedovi diktován archandělem Gabrielem. Předchůdci proroka Mohameda byli podle učení islámu např. i bibliční Noe, Abraham, Izmael, Mojžíš a Ježíš. Zachovávají víru v anděly a den posledního soudu. Základním vyznáním každého muslima je: „*Není boha kromě Boha (Alláha) a Mohamed je jeho prorokem.*“

Islám se silně projevuje i v každodenním praktickém životě. Pět pravidel závazných pro každého muslima:

1. víra v jednoho Boha a jeho proroka Mohameda
2. každodenní vykonávání modliteb (pětkrát denně)
3. rozdávání almužny
4. sebeočista prostřednictvím půstu (v měsíci ramadánu)
5. pouť do Mekky pro ty, kteří jsou toho schopni (hadždž)

Vnějšími znaky islámu jsou přísné stravovací předpisy (zapovězeno je např. vepřové maso a alkohol) či pravidla pro odívání žen. Muslimové slaví v roce dva svátky – jeden po skončení postního měsíce ramadánu (Svátek přerušení půstu) a druhý v době konání pouti do Mekky (Svátek oběti).

Podle základního dokumentu je cílem a účelem náboženské společnosti Ústředí muslimských obcí

- a) pomáhat všem muslimům podle možností obce, zřizovat a vydržovat školy, zdravotnické a dobročinné instituce, pomáhat všude tam, kde to bude sloužit k rozvoji života muslimské komunity podle islámských zásad,
- b) prohlubovat přátelské vztahy a kontakty mezi muslimy na území České republiky a se souvěrci žijícími mimo její hranice,
- c) podporovat přátelské vztahy mezi Českou republikou a muslimskými zeměmi,
- d) poskytovat objektivní informace o islámu a jeho učení,
- e) prohlubovat dialog mezi různými náboženskými uskupeními a dosáhnout vzájemného respektu, tolerance a přátelských vztahů,
- f) budovat muslimské modlitebny všude tam, kde se ukáže potřeba,
- g) shromažďovat prostředky pro výstavbu a provoz mešit a modliteben, pro zajištění muslimské stravy a pro další aktivity vedoucí k naplňování poslání Ústředí muslimských obcí,
- h) bránit muslimskou pospolitost proti všem projevům rasismu, xenofobie, islamofobie či jakékoliv diskriminace,
- i) vést evidenci členů obce, a to pro svou vnitřní potřebu,
- j) pomáhat při zajištění pohřbu zemřelých muslimů podle islámských zásad,
- k) vydávat periodické i neperiodické publikace o islámu.

Organizační struktura

V čele náboženské společnosti stojí **výkonná rada**.

Základní strukturou Ústředí muslimských obcí jako náboženské společnosti jsou místní (oblastní) organizace – **muslimské obce**, ustavené podle potřeby v místech (centrech oblastí), kde žije větší počet muslimů.

Nejvyšším orgánem každé muslimské obce je **shromáždění členů**. Shromáždění členů volí ze svého středu předsednictvo a má právo členy předsednictva i odvolávat. Předsednictvo místní muslimské obce je statutárním a výkonným orgánem. Předsednictvo MO je voleno na čtyři roky a má nejméně 3 členy (z toho 1 předsedu a 2 místopředsedy). Za muslimskou obec jedná a podepisuje předseda nebo místopředseda, v záležitostech majetkových a finančních operací je třeba podpisu předsedy a jednoho z místopředsedů nebo obou místopředsedů. V případě zcizování nebo zatížení majetku některé z muslimských obcí (prodej, zástava, darování apod.) je nutný předchozí souhlas Rady zřizovatelů.

Druhou organizací, která může být navržena k evidenci podle zákona o církvích jako evidovaná právnická osoba, jsou **Islámská centra**. V čele Islámského centra stojí správní rada, ustavovaná a odvolávaná zřizovatelem tohoto centra, která je statutárním orgánem.

Rada zřizovatelů je ustavena ze zakládajících členů. Je orgánem dohlížejícím na obecný chod náboženské společnosti a muslimských obcí, především v záležitostech závažného charakteru, ovlivňujících směřování obce a dosahování cílů obce.

Rada zřizovatelů může svým rozhodnutím zrušit nebo revidovat jakékoliv rozhodnutí či usnesení kteréhokoliv orgánu i místních muslimských obcí. Nemůže však podávat místo výkonné rady návrhy podle zákona o církvích.

Statutární orgán

Nejvyšším výkonným orgánem Ústředí muslimských obcí, který jedná jeho jménem jako statutární orgán, je **výkonná rada**. Výkonná rada se skládá nejméně z pěti členů (z toho je 1 předseda a 2 místopředsedové). Členy výkonné rady volí ze svého středu na čtyři roky předsednictvo každé muslimské obce, které jsou za-hrnuty do organizační struktury.

Výkonné radě přísluší zejména spravovat veškerý majetek náboženské společnosti a provádět všechny právní úkony jejím jménem, přijímat žádosti místních muslimských obcí o začlenění do struktury a jmenovat a odvolávat duchovního. Písemnosti **podepisuje předseda výkonné rady** nebo jím pověřený místopředseda, v záležitostech majetkových a finančních operací je třeba podpisu předsedy a jednoho z místopředsedů nebo obou místopředsedů výkonné rady. V případě zcizování nebo zatížení majetku náboženské společnosti nebo některé z muslimských obcí (prodej, zástava, darování apod.) je nutný předchozí souhlas rady zřizovatelů.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Duchovního Ústředí muslimských obcí vybírá, schvaluje a odvolává **výkonná rada**. Pokud mají duchovního i místní muslimské obce, je schvalován a odvoláván předsednictvem každé muslimské obce. Duchovní

Islámského centra je schvalován a odvoláván správní radou příslušného Islámského centra. Pro duchovního je užíváno pojmenování *muftí* nebo *imám*.

Zásady hospodaření

Ústředí muslimských obcí, muslimské obce a Islámská centra, případně další organizační jednotky, mohou působit v oblasti školství, zdravotnictví, sociální a charitativní péče a mohou také podnikat v oblasti nakladatelské a vydavatelské činnosti, v produkci, distribuci a prodeji knih, audiovizuálních nosičů a tištěných materiálů, lektorské, poradenské a administrativní činnosti, výuce jazyků, dále v provozu jatek, v řeznictví a uzenářství, hostinské činnosti, nákupu a prodeji zboží.

Ministerstvo kultury dosud neeviduje žádné právnické osoby této náboženské společnosti.

Další informace

- <http://www.hlas.muslim.cz> Časopis Hlas: Časopis Ústředí muslimských náboženských obcí v ČR
- <http://www.al-manara.muslim.cz> Časopis Al-Manára: Časopis českých muslimek
- <http://www.muslim-inform.cz> Muslimská Unie

5.16 Bratrská jednota baptistů

Na Topolce 677/14
140 00 Praha 4-Podolí
IČ: 00445231

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/02

Statutární orgán

Výkonný výbor
Na Topolce 677/14, Praha 4-Podolí, 140 00

Členové statutárního orgánu

- 1) předseda Výkonného výboru Bratrské jednoty baptistů
Vladislav Donát
 - 2) tajemník Výkonného výboru Bratrské jednoty baptistů
Bc. Jan Titěra
- Předseda a tajemník jednají jménem Výkonného výboru Bratrské jednoty baptistů každý samostatně.

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.

- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.
- Zřizovat církevní školy.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.baptist.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ano

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ano

Počet věřících (2001): 3 622

Počet církevních právnických osob: 36 sborů, 1 účelové zařízení

Počet církevních škol: 1

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): 5 846 454 Kč

Vnitřní organizační dokument: Ústava Bratrské jednoty baptistů

Začlenění do mezinárodních struktur: Bratrská jednota baptistů je řádným členem Evropské baptistické federace (EBF), Evropské baptistické misie (EBM), Konference evropských církví (CEC) a Světového svazu baptistů (BWA).

Historie

V českých zemích byl první baptistický sbor této církve založen v roce 1885 v Hledšebí u Veltrus. Ve dvacátých letech minulého století zde působilo již 25 sborů pod názvem Bratrská jednota Chelčického. Dnešní název Bratrská jednota baptistů se ustálil v roce 1951. To už jednota působila v celém tehdejší Československu.

Věrouka a poslání

Věřoučným základem baptistů jsou Písma svatá Starého a Nového zákona (Bible). Ve svém učení navazují na tradici Jednoty bratrské, mnohé důrazy vycházejí také z myšlenek Petra Chelčického. Významná je rovněž návaznost na novokřtěneckou (anabaptistickou) tradici. Vyznávají víru v trojjediného jednoho Boha – Otce, Syna a Ducha svatého. Nejvyšší autoritou je Ježíš Kristus, přítomný v církvi skrze Ducha svatého. Za své prioritní poslání považují nesení evangelia Ježíše Krista všem lidem. Důraz je kladen i na osobní svědectví o víře.

Cílem Jednoty je poskytovat základnu pro všestrannou součinnost a spolupráci baptistických sborů stejného teologického zaměření v rámci ČR i s baptistickými sbory a jejich asociacemi v zahraničí, zejména v oblasti misie, vzdělávání a diakonie a posilovat vědomí jejich vzájemné sounáležitosti.

Organizační struktura

Kongregační charakter zřízení církve dává vysoký stupeň autonomie každému sboru, který je základní jednotkou církve. Výsledkem dobrovolného sdružení každého ze sborů, který je považován za církev v biblickém slova smyslu, je vytvoření jednoty (církve v právním slova smyslu).

Orgány Jednoty jsou:

- a) Sjezd delegátů
- b) Rada zástupců sborů
- c) Výkonný výbor
- d) Revizní komise

Sjezd delegátů je nejvyšším orgánem a koná se zpravidla jednou do roka. Rada zástupců sborů se schází mezi dvěma sjezdy delegátů, jimž podléhá, a to zpravidla dvakrát ročně. Revizní komise je odpovědná přímo sjezdu delegátů a schází se podle potřeby.

Statutární orgán

Statutárním orgánem je výkonný výbor. Jeho jménem jednají předseda nebo tajemník samostatně. Výkonný výbor je povinen respektovat usnesení sjezdu delegátů, a jedná-li s orgány státní správy ve věcech týkajících se jednotlivého sboru, je povinen respektovat stanovisko sboru, pokud není v rozporu s rozhodnutím sjezdu delegátů. Výkonný výbor se schází podle potřeby, nejméně však 4x do roka. Tvoří jej tyto pracovníci volení na čtyřleté funkční období:

- a) předseda
- b) místopředseda
- c) tajemník
- d) dva členové.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Duchovními jsou v Bratrské jednotě baptistů kazatelé, správci sborů, laičtí a pomocní kazatelé, starší a diákon. Kazatelé, správci sborů, laičtí a pomocní kazatelé a diákon jsou voleni zpravidla na dobu neurčitou, starší jsou voleni zpravidla na tříleté funkční období.

Zásady hospodaření církve

Celá Bratrská jednota baptistů, jednotlivé sbory a účelová zařízení s právní subjektivitou mohou v souladu s obecně platnými právními předpisy nabývat movitý i nemovitý majetek, přijímat dary a příspěvky a mít další příjmy ve smyslu zákona.

Církevní právnícké osoby

Jednotlivé sbory, církevní školy, případně účelová zařízení.

Jménem těchto církevních právnických osob mohou jednat:

- správce či správci sboru za příslušný sbor
- ředitel nebo jeho zástupce za příslušnou školu
- ředitel nebo jeho zástupce za příslušné účelové zařízení

Jednotlivé sbory mají ve svém názvu označení „Sbor Bratrské jednoty baptistů ...“ v místě (obci).

Diakonie Bratrské jednoty baptistů v České republice

Na Topolce 677/14
140 00 Praha 4-Podolí
IČ: 73633631

<http://www.diakonie.bjb.cz>

Diakonie Bratrské jednoty baptistů podporuje a koordinuje so-ciální práci v církvi a této církve ve společnosti na základě křesťanských principů. V současnosti zastřešuje devět neziskových organizací.

Církevní školy

Vyšší odborná škola sociální a teologická – Dorkas

Blažejské nám. 9
772 00 Olomouc
<http://www.dorkas.cz>

5.17 Jednota bratrská

Blahoslavova 9
293 01 Mladá Boleslav
IČ: 47475111

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/12

Statutární orgán

Úzká rada Jednoty bratrské
Kollárova 456, Nová Paka, 509 01

Členové orgánu

- 1) ThMgr. Ing. Jaroslav Pleva
- 2) Petr Krásný, Th.M.
- 3) Mgr. Evald Rucký, Th.D.

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.

- Zřizovat církevní školy.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.jbcr.info>

Člen Ekumenické rady církví: Ano

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ano

Počet věřících (2001): 3 426

Počet církevních právnických osob: 21 sborů

Počet církevních škol: 3

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
18 855 998 Kč

Vnitřní organizační dokument: Ústava Jednoty bratrské

Začlenění do mezinárodních struktur: Jednota bratrská je plnoprávným a nezávislým členem mezinárodního svazu církví vzešlých z Moravské misie v 18. století, známého pod názvem Unitas Fratrum – Moravian Church.

Historie

Církev má počátky v době husitství, kdy pod vlivem učení Petra Chelčického v roce 1457 v Kunvaldu u Žamberka vzniklo společenství s názvem „Bratři a sestry zákona Kristova“; později přijali jméno Jednota bratrská. Po bitvě na Bílé hoře muselo mnoho protestantů opustit vlast z důvodu náboženského útlaku. Někteří z nich, potomci členů Jednoty ze severní Moravy, našli útočiště na panství M. L. Zinzendorfa v Sasku, založili osadu Herrnhut (Ochranov) a došlo k obnovení církve. První sbor obnovené Jednoty bratrské v Čechách byl založen roku 1870 v Potštejně.

Věrouka a poslání

Věřoučně patří Jednota bratrská mezi reformované církve. Cha-rakteristickým rysem je zbožnost soustředěná na Krista a jeho kříž a důraz na život ve společenství. Církev zachovává dvě svátosti: křest a večeři Páně (pod obojí). Zdůrazňovaná osobní, živá víra ve Spasitele Ježíše Krista je provázena řadou misijních a cha-ritativních aktivit.

Organizační struktura

Jednota bratrská má presbyterně-synodní zřízení. Základními útvary jsou jednotlivé sbory, které mají vlastní právní subjektivitu. Jejich statutárním zástupcem je správce sboru, hlavním orgánem je sborová rada, která volí výkonný orgán radu starších a člena synodu.

Nejvyšším orgánem církve je synod, který se schází jednou ročně a volí úzkou radu, která církev vede v mezidobí synodů. Funkce biskupů v Jednotě bratrské je zejména pastýřská a učitelská, jejich působnost není omezena hranicemi a jsou biskupy celé světové Unitas Fratrum.

Statutární orgán

Výkonným orgánem Synodu je **Úzká rada** Jednoty bratrské, jejímž úkolem je zastupovat, vést a spravovat Jednotu bratrskou. Úzká rada je tříčlenná, volená na funkční období pěti let.

Každý ze členů úzké rady je oprávněn jednat samostatně jako statutární zástupce Jednoty bratrské. Pro platnost právních úkonů, kterými se zcizuje nebo zatěžuje nemovitý majetek Jednoty bratrské, je třeba podpisu nejméně dvou členů.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Úzká rada povolává do služby duchovní jako správce sboru, kazatele, misijní, diakonské nebo jiné pracovníky.

Zásady hospodaření církve

Obdobně jako jiné církve a náboženské společnosti Jednota bratrská využívá možností daných zákonem o církvích a provozuje doplňkovou výdělečnou činnost, jako vydavatelskou a publikační, provozuje sborové a církevní prodejny a pronajímá nemovitý a movitý majetek. Dosažený zisk je užíván k naplnění činnosti církve.

Církevní právnické osoby

Základní místní jednotky nesou označení „Sbor Jednoty bratrské v...“ místo (obec).

Církevní školy

Křesťanská základní škola a mateřská škola J. A. Komenského

Růžodolská 118/26
460 01 Liberec

Základní škola Sion J. A. Komenského

Na kotli 1201
500 09 Hradec Králové
<http://zs.sion.cz>

5.18 Evangelická církev metodistická

Ječná 545/19
120 00 Praha 2-Nové Město
IČ: 00445240

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/10

Statutární orgán

Rada oblasti
Ječná 545/19, Praha 2-Nové Město, 120 00

Předseda Rady oblasti jedná samostatně. Zástupce předsedy Rady oblasti jedná samostatně v rámci pověření předsedy Rady oblasti.

Členové statutárního orgánu

- 1) předseda Rady oblasti Mgr. Josef Červeňák
- 2) zástupce předsedy Rady oblasti Mgr. Petr Procházka

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.umc.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ano

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ano

Počet věřících (2001): 2 694

Počet církevních právnických osob: 13 farností, 9 diakonií

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
11 489 946 Kč

Vnitřní organizační dokument: Řád Evangelické církve meto-distické

Začlenění do mezinárodních struktur: Evangelická církev metodistická v České republice je součástí Výroční konference Evangelické církve metodistické v České republice a ve Slovenské republice. Tato Výroční konference je částí Centrální konference ve střední a jižní Evropě, v jejímž čele je biskup. Jako výroční konference je Evangelická církev metodistická také součástí Generální konference, tedy světové Evangelické církve metodistické, jež nese anglický název United Methodist Church. Jako United Methodist Church patří také do Světové metodistické rady.

Historie

V 18. století se v anglikánské církvi začal formovat nový obrodný směr pod vedením kněze Johna Wesleyho. Později došlo k úplnému vyčlenění z anglikánské církve. Jádrem věřících původně tvořili lidé ze sociálně slabých vrstev, ze společensky nízko postavených lidí. Název církve byl odvozen z důrazu na systematiku a metodiku

při studiu Bible. V Československu začala metodistická církev působit po první světové válce v roce 1921 evangelizací, rozšiřováním Bibli a sociální pomocí.

Věrouka a poslání

Posláním církve je především evangelizace a sociální činnost. Základ metodistické věrouky má svůj původ v tezech anglikánské církve, jež byly až do roku 1939 pozměňovány a doplňovány. Za „význačné nauky metodismu“ jsou považovány: všeobecné vykoupění (Kristova oběť je za všechny lidi), pokání (pokání je prostředek, víra podmínkou spásy), ospravedlnění z víry, potřeba znovuzrození, svědectví Ducha svatého (že jsem dítětem Božím), svatost a posvěcení života, možnost konečného odpadlictví (odpadnutí od víry). Vyznávání víry má silné emotivní prvky a důraz je kladen na zapojení věřících do evangelizace.

Organizační struktura

Nejmenšími místními jednotkami jsou **místní sbory** sdružené do **farností**. Struktura církve spočívá v **systému konferencí**, jejímiž členy jsou vždy rovným dílem duchovní a laici. **Farní konference**, která zahrnuje jeden a více sborů a kazatelských stanic, organizuje práci na místní úrovni a vysílá své delegáty na **výroční konferenci**. Ta je základní jednotkou církve a zasedá každý rok. Evangelické církve metodistické v České republice i Slovenské republice mají společnou výroční konferenci. Několik výročních konferencí je sdruženo do **centrální konference**, v jejíž čele stojí volený **biskup**. Zasedání bývá jednou za 4 roky. Každá výroční konference má své zastoupení na **generální konferenci**, jež zasedá v přestupném roce a má nejvýše 1000 delegátů.

Statutární orgán

Výkonným orgánem církve, který jedná jejím jménem na území České republiky, je **Rada oblasti**. Statutárním orgánem je:

- předseda Rady oblasti**. Jedná samostatně. Jeho pověření není nijak předem omezeno.
- zástupce předsedy Rady oblasti**. Zástupce předsedy jedná rovněž samostatně, a to tam, kde jej k tomu vyzve předseda.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Duchovní jsou jmenováni biskupem Evangelické církve metodistické pro příslušné území, který je také předsedajícím zasedání výroční konference. Biskup může duchovního odvolat a na jeho místo jmenovat jiného.

Zásady hospodaření církve

Za hospodaření církve jsou odpovědní na základní úrovni jednotlivé farnosti nebo další organizační jednotky, na vyšší úrovni pak celá Evangelická církev metodistická

v České republice. Jsou zastoupeny příslušnými pověřenými statutárními orgány.

Církevní právnícké osoby

Církevními právníckými osobami jsou

- farnosti Evangelické církve metodistické. Jsou ustavovány výroční konferencí po dohodě s biskupem. Statutárním orgánem je odpovědný duchovní, který je jako správce farnosti jmenován a odvoláván biskupem.
- Diakonie Evangelické církve metodistické. Ustavuje ji rada oblasti a jmenuje ředitele.
- Střediska křesťanské pomoci a Misijní střediska. Ustavuje je rada oblasti a jmenuje ředitele.

5.19 Starokatolická církev v České republice

Na Bateřích 93/27
162 00 Praha 6-Břevnov
IČ: 00445304

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/18

Statutární orgán

Biskupský ordinariát a Synodní rada
Na Bateřích 93/27, Praha 6-Břevnov, 162 00

Členové orgánu

biskup Mgr. Dušan Hejbal

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.
- Pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách ČR.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.starokatolici.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ano

Člen Světové rady církví: Ano (v rámci Utrechtské unie)

Člen Konference evropských církví: Ano

Počet věřících (2001): 1 605

Počet církevních právnických osob: 14 farních obcí, 5 filiálních obcí

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): 8 437 136 Kč

Vnitřní organizační dokument: Synodní řád a řád církevních obcí Starokatolické církve v ČR

Začlenění do mezinárodních struktur: Starokatolická církev v ČR je integrální součástí Utrechtské unie starokatolických církví. Je církví samosprávnou nepodléhající žádné zahraniční jurisdikci a je zastoupena svým biskupem v Mezinárodní biskupské konferenci Utrechtské unie starokatolických církví.

Historie

Starokatolická církev vzniká po roce 1870 odtržením od katolické církve jako reakce na výsledky I. vatikánského koncilu (1869–1870). Na něm bylo mimo jiné vyhlášeno dogma o papežské neomylnosti, když *ex cathedra* s konečnou platností vyhláší nauku o víře a mravech, a také jurisdikční primát papeže. Starokatolická církev však své kořeny hledá již v husitství (utrakvismu) a v reformních snahách v pozdním středověku. Na území českých zemí vznikla církev v roce 1874, státem byla uznána v roce 1877. Biskupství bylo založeno ve Vídni, později bylo přesunuto do Varnsdorfu. Během komunistického režimu byla církev vystavena tlaku státní moci, k oživení dochází v roce 1968.

Dalšími zeměmi, kde ve větší míře působí, jsou Německo, Švýcarsko, Nizozemsko, Rakousko, Polsko, Itálie a Chorvatsko.

Věrouka a poslání

Starokatolická církev se považuje za součást jedné, svaté, obecné a apoštolské Církve Kristovy a hlásí se k víře, učení a praxi prvních křesťanů. Slovem „staro-“ vyjadřuje původnost svých idejí. Starokatoličtí křesťané nepřijali učení o papežské neomylnosti a božském původu papežské moci, vyhlášené na I. vatikánském sněmu roku 1870, jako učení cizí původnímu křesťanství. Naopak odkazují na věroučné závěry ekumenických koncilů prvního tisíciletí. Zachovávají sedm svátostí, při bohoslužbách přijímají podobojí (chleba a víno, Tělo a Krev Páně), starokatoličtí duchovní nemusí dodržovat celibát a mohou se ženit. Starokatoličtí faráři jsou voleni farními obcemi a biskup je volen synodou složenou z kněží i laiků. Svěcení duchovních má tři stupně: diakonát, presbyterát a episkopát (jáhen, kněz, biskup). Církev rovněž zdůrazňuje svou apoštolskou posloupnost.

Organizační struktura

Zřízení Starokatolické církve nese prvky episkopální a synodální. Základní jednotkou je celá (autokefální) Starokatolická církev v ČR. Statutárním orgánem je biskup.

Součástí církve jsou **farní a filiální obce** jakožto samostatné právnické osoby. Každou obec vede **farář**. Statutárním orgánem farních obcí jsou **farář** a osoba zmocněná farní radou. V duchovní správě faráři případně pomáhají kooperátoři a pastorační asistentky a asistenti.

Statutárním orgánem filiálních obcí jsou **administrátor** (jmenovaný biskupem) a osoba zmocněná filiální radou. Církev může k plnění svého poslání zřizovat rovněž právnické osoby v oboru sociální a charitativní péče, školství a zdravotnictví.

Biskup Starokatolické církve v ČR je zároveň biskupem-ordinářem pro anglikánské věřící na celém území ČR. V této funkci je mu vzájemnou smlouvou s anglikánskou diecézí Gibraltar v Evropě jako biskup-koadjutor přidělen biskup této diecéze.

Starokatolické církve jsou sdruženy v Utrechtské unii.

Statutární orgán

Statutárním orgánem je **biskup**, který je volen podle Synodního řádu na dobu neurčitou. Biskup je oprávněn jednat jménem Starokatolické církve v ČR v mezích platného právního řádu a norem Synodního řádu.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Starokatolická církev praktikuje službu **jáhnů, kněží a biskupů**. Faráři jsou voleni obcemi, potvrzování a dosazování biskupem, který je může se souhlasem synodní rady suspendovat. Po suspenzi následuje zbavení úřadu.

Zásady hospodaření církve

Činnost církve je financována státními příspěvky, dary fyzických a právnických osob a ze zisku z právnických osob, které zřídila. Církev působí v oblasti duchovenské a charitativní péče, nakladatelské a vydavatelské činnosti. Za tím účelem je Starokatolická církev v ČR oprávněna zřizovat právnické osoby, které mohou podnikat při dodržení platné právní úpravy.

Církevní právnické osoby

Právnické osoby působící ve Starokatolické církvi v ČR zřizuje biskup v součinnosti se synodní radou. Rozsah práv a povinností, stejně jako případný způsob zániku právnické osoby upravují příslušná ustanovení Synodního řádu, rozhodnutí synody, biskupa a synodní rady. Synodní rada také navrhuje k evidenci na ministerstvu kultury farní, resp. filiální obce.

Farní obce nesou označení „Farní obec Starokatolické církve v...“ místě (obci), filiální obce nesou označení „Filiální obec Starokatolické církve v...“ místě (obci).

5.20 Federace židovských obcí v České republice

Maiselova 250/18
110 00 Praha 1-Josefov
IČ: 00438341

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/11

Statutární orgán

předseda Federace židovských obcí v ČR
Maiselova 250/18, Praha 1-Josefov, 110 00

Členové statutárního orgánu

předseda Federace židovských obcí v ČR Jiří Daniček

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církví a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Zřizovat církevní školy.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.fzo.cz>

Počet věřících (2001): 1 515

Počet evidovaných právnických osob: 10 židovských obcí,
1 in-stituce

Počet škol: 2

Člen Ekumenické rady církví: Pozorovatelský statut

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
10 055 194 Kč

Vnitřní organizační dokument: Statut Federace židovských obcí v ČR

Začlenění do mezinárodních struktur: Federace je členem Evropského židovského kongresu a tím i Světového židovského kongresu a také Evropské rady židovských obcí.

Historie

Judaismus je souhrnem náboženských, kulturních, politických, filosofických a etických zásad, který své počátky datuje přibližně od počátku 2. tisíciletí př. Kr. Za zakladatele judaismu jsou považovány biblické osobnosti Abraham a jeho potomci Izák a Jákob. Vznik židovského náboženství je kladen do doby kolem roku 1200 př. n. l., kdy Mojžíš vyvedl Židy z egyptského zajetí a obdržel od Boha Desatero přikázání. V roce 63 př. n. l. byl Jeruzalém dobyt Římany, což znamenalo odchod velké části Židů mimo Palestinu do různých částí světa. Od středověku dochází k různým protizidovským zásahům způsobeným mezináboženskou nesnášenlivostí zejména v Evropě. Od

10. století existují zmínky o židovském osídlení i na našem území.

Největší pronásledování Židů se odehrálo ve 30. letech 20. století v Německu po nástupu nacionálního socialismu. Během následné druhé světové války bylo v koncentračních táborech vyraženo 6 milionů Židů, přibližně dvě třetiny původní evropské židovské populace. Tato skutečnost je označována jako *holocaust*. Na začátku 2. světové války žilo na našem území kolem 118 000 Židů, přičemž během nacistické okupace jich bylo vyhlazeno 80 000.

Poválečné uspořádání znamenalo i založení židovského státu Izrael, vyhlášeného 14. května 1948.

Historie a zásady judaismu jsou základem i pro křesťanství a islám.

Věrouka a poslání

Judaismus je monoteistickým náboženstvím založeným na víře v jednoho Boha. Čerpá z obsahu pěti knih Mojžíšových (Tóra), jejichž výkladem je Talmud. V judaismu dnes existuje mnoho směrů, od ortodoxního až po liberální.

Judaismus, vycházející z Tóry, stojí na třinácti člancích víry formulovaných rabínem Maimonidem ve 12. století. Základní články židovské víry jsou následující:

1. Bůh je
2. Bůh je jediný
3. Bůh je netělesný
4. Bůh je věčný a je původcem všeho
5. Pouze k Bohu se modlíme
6. Bůh se zjevil prostřednictvím pravých proroků
7. Mojžíš byl hlavním prorokem a největším učitelem
8. Tóra byla Bohem darována Mojžíšovi jako základní zákon
9. Tóra je nezměnitelná
10. Bůh je vševědoucí
11. Bůh je spravedlivý
12. Bůh sešle někdy Mesiáše
13. Bůh vzkřísí mrtvé

Náboženská činnost znamená denní praktikování Tóry – židovských svátků – a jejich přikázání. Největšími židovskými svátky jsou Jom Kippur – Den smíření a Šabat.

Účelem působení Federace židovských obcí v České republice je jednotné zastupování jednotlivých židovských obcí, ve kterých se sdružují vyznavači židovského tradičního nebo konzervativního náboženství, a koordinace jejich činnosti ve věcech náboženských, sociálních, vzdělávacích a kulturních. Zároveň si klade za cíl aktivně bránit židovskou pospolitost proti všem projevům antisemitismu, rasismu, xenofobie, nacismu, fašismu či jakékoliv diskriminace. K jejím činnostem patří též péče o židovské památky v České republice.

Organizační struktura

Federace židovských obcí je organizací sdružující **židovské obce** a **přidružené židovské organizace**. Jednotlivé židovské obce mají samostatnou právní subjektivitu. V České republice je deset židovských obcí a deset přidružených organizací (např. Tereziánská iniciativa, Unie židovské mládeže, sportovní klub Hakoach apod.).

Orgány federace jsou **rada**, **prezidium**, **předseda**, **vrchní zemský rabín** a revizní komise. **Rada** má 46 volených členů z židovských obcí a přidružených organizací a zasedá přibližně čtyřikrát do roka. Rada federace volí ze svého středu **předsedu** a místopředsedy, kteří spolu s tajemníkem a **vrchním zemským rabínem**, jehož jmenování rada schvaluje, tvoří **prezidium**.

Statutární orgán

Statutárním zástupcem je **předseda** Federace židovských obcí, který federaci zastupuje navenek a jedná jejím jménem ve všech záležitostech kromě záležitostí náboženských, kultových a rituálních. Místopředsedové a ostatní členové rady zastupují federaci jen z pověření předsedy, prezidia nebo rady, a to v rozsahu těmito orgány určeném.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Vrchní zemský rabín je přijímán a odvoláván předsedou na základě schválení rady. Rabín židovské obce je přijímán a odvoláván předsedou židovské obce na základě schválení představenstva židovské obce. Rabín židovské obce jmenuje další duchovní, schválené představenstvem židovské obce.

Zásady hospodaření

Federace židovských obcí ve svém základním dokumentu neuvádí žádná omezení majetkových dispozic, vychází ze zdrojů příjmů, jak předpokládá i zákon o církvích.

Evidované právnické osoby

V České republice je zřízeno 10 židovských obcí s označením vždy „židovská obec...“ místo (obec).

Církevní školy

Federace židovských obcí je zřizovatelem Lauderovy školy – gymnázium Or Chadaš, Lauderovy školy – Základní škola Gur Arje v Praze a mateřské školy.

Další informace

- Židovská obec v Praze provozuje domov důchodců a dům s pečovatelskou službou.
- Federace židovských obcí v ČR je zřizovatelem nakladatelství Sefer, které se soustřeďuje na vydávání titulů z oblasti náboženské literatury, literatury faktu (zejména období holocaustu).

- Federace židovských obcí v ČR se podílí na řešení problémů souvisejících s vyrovnáním se s následky pronásledování Židů (restituce židovského majetku, odškodnění za následky holocaustu apod.).

5.21 Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů v České republice

Milady Horákové 85/95
170 00 Praha 7-Holešovice
IČ: 49371517

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/06

Statutární orgán

president
Milady Horákové 85/95, Praha 7-Holešovice, 170 00

Členové orgánu

President Glenn Fred Yost

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zповědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zповědnímu tajemství.

Datum příznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.mormon.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ne

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): 1 366

Počet církevních právnických osob: Neeviduje.

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): Není financována.

Vnitřní organizační dokument: Stanovy Círky Ježíše Krista Svatých posledních dnů v České republice

Začlenění do mezinárodních struktur: Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů v České republice je přidružena k celosvětové církvi The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů). Není přidružena k žádným mezinárodním organizacím nebo organizacím spojujícím vyznání v České republice ani v zahraničí.

Historie

Tato náboženská společnost vznikla v r. 1830 ve Spojených státech amerických z popudu Josepha Smitha,

který vycházel z přesvědčení, že je povolán k obnově původní církve, kterou Ježíš Kristus založil na americkém kontinentu. Božím zjevením našel posvátné texty „Knihy Mormonovy“, kterou Smith přeložil, nazval podle dávného proroka a vydal a jež se stala základem náboženského hnutí. Smith stanul v čele náboženské společnosti, kterou vedl na základě svých dalších zjevení. Po jeho smrti se jeho stoupenci v roce 1847 před náboženským útlakem uchýlili do oblasti Solného jezera, kde začali budovat osady a hlavní chrám. Salt Lake City ve státě Utah je dnes hlavním centrem náboženství. Mormoni, jak se následovníci Smitha nazývají, působí na základě misionářské činnosti i v dalších státech USA a po celém světě. Úspěšná misionářská činnost v Československu počala v roce 1929, avšak byla přerušena válkou. V době komunismu tato náboženská společnost rovněž nemohla oficiálně působit. K obnově činnosti a příchodu misionářů (z USA) došlo v roce 1990.

Věrouka a poslání

Základním účelem společnosti je vyučování a šíření věroučných myšlenek. Za tím účelem především hlásá evangelium Ježíše Krista, provádí obřady a posvátné úkony včetně křtu, konfirmace, ustanovení ke kněžským úřadům a povolání členů k činovníckým funkcím a další úkony. Členové náboženské společnosti se shromažďují k bohoslužbám a k vyučování a dvakrát ročně pořádají konference celé náboženské obce.

Součástí věrouky je i víra v Boží trojici, ovšem v odlišném pojetí, než mají jiné křesťanské církve, a spasení lidstva prostřednictvím Ježíše Krista. Kniha Mormonova je stejně jako Bible slovem Božím, ovšem v ní není slovo Boží úplné, nýbrž je i nadále Bohem zjevováno. Členové kladou silný důraz na rodinu, vysoké morální zásady, manželskou věrnost, čestný život.

Organizační struktura

Náboženská společnost je součástí celosvětové The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, jejímž orgánem je První předsednictvo, které má pravomoc zakládat, přeměňovat a rušit jednotky církve v České republice.

Organizačními jednotkami v České republice, které ovšem ne-mají právní subjektivitu, jsou:

- a) **Odbočka** – obvykle nejmenší organizované církevní společenství (zpravidla méně než 200 členů). V jejím čele stojí prezident odbočky. Prezidenta odbočky jmenuje a odvolává prezident okrsku, prezident kůlu nebo prezident misie.
- b) **Okrsek** – tvořen dvěma nebo více odbočkami na vymezeném území. V jeho čele stojí prezident okrsku. Prezidenta okrsku jmenuje a odvolává prezident misie.

- c) **Misie** – působí na vymezeném území. V jejím čele stojí prezident misie. Prezidenta misie jmenuje a odvolává První předsednictvo Církve.
- d) **Sbor** – společenství čítající zpravidla ne více než 600 členů, které je součástí zavedeného kůlu. V jeho čele stojí biskup. Biskupa jmenuje a odvolává prezident kůlu.
- e) **Kůl** – obvykle tvořen šesti až dvanácti sbory s počtem členů přibližně 1800 až 3000 a s dostatečným počtem vyzrálých vedoucích. V jeho čele stojí prezident kůlu. Prezidenta kůlu jmenuje a odvolává prezident území.
- f) **Území** – největší organizovaná zeměpisná jednotka, jejíž hranice mohou přesahovat teritorium České republiky. V jeho čele stojí prezident území. Prezidenta území jmenuje a odvolává První předsednictvo.

Statutární orgán

V čele náboženské společnosti v České republice stojí **prezident**, který má neomezenou a širokou pravomoc bez jakékoliv výjimky. Prezident náboženské obce vystupuje na veřejnosti jako její statutární zástupce a má právo sám podepisovat doklady jménem církve.

Prezidenta náboženské obce jmenuje a odvolává První předsednictvo nebo určený zástupce. Jednotlivci, kteří od prezidenta obdrželi písemnou plnou moc, mohou jednat jménem církve v roz-sahu uvedeném v plné moci.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Duchovními jsou: prezident odbočky, prezident okrsku, biskup, prezident kůlu, prezident misie a prezident území. Duchovní jsou jmenováni a odvoláváni představitelem nadřízené jednotky (viz organizační struktura). Členové se jmenováním v hlasování vyjadřují souhlas či nesouhlas.

Zásady hospodaření církve

Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů v České republice nevykonává žádnou podnikatelskou činnost na území České republiky. K nakládání s majetkem je oprávněn prezident.

Církevní právnícké osoby

Nejsou zřízeny.

5.22 Česká hinduistická náboženská společnost

Zámecká 202

768 04 Střilky

IČ: 73631647

Registrace

Datum: 25. 11. 2002

Číslo: 11597/2002-25

Statutární orgán

Představenstvo
Zámecká 202, Střílky, 768 04

Členové orgánu

předseda představenstva Jindra Dohnalová
tajemnice Barbora Wimětalová
zapisovatel Michael Vlček

Internetová stránka: <http://www.hinduismus.cz>

Počet věřících (2001): 767

Počet církevních právnických osob: 0

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): Není financována.

Začlenění do mezinárodních struktur: Společnost není začleněna do struktur mimo území České republiky.

Historie

Hinduismus je souborné označení pro velké množství náboženských a filozofických směrů, zvyklostí a tradic. Základy učení byly položeny v Indii v období vzniku tzv. véd mezi léty 1500 a 1000 př. Kr. Přesto se v rámci hinduismu vytvořilo mnoho různých směrů, které nemají mnoho společných prvků. Mezi nejvýznamnější směry hinduismu patří višnuismus a šivaismus. Cílem hinduisty je konečné duchovní vysvobození z koloběhu života a smrti (mókša). Náboženství je vyznáváno téměř jednou miliardou lidí, hlavně v Indii, Nepálu, Bangladéši, Pákistánu a na Srí Lance.

Věrouka a poslání

Hinduismus se odvolává na odvěké duchovní, etické a morální zákony, obsažené ve svatých spisech, a vychází z projevů Božství v jeho nesčetných podobách. Božství je v hinduismu uctíváno zejména prostřednictvím obřadů (púdža), ponořením se do vlastního nitra (upásana), meditacemi (dhjána), rozvojem ctností a nesobeckou prací.

Cílem hinduismu je zažít pravou skutečnou svobodu (mókšu) překonáním nevědomosti a realizací poznání o Nejvyšším, dále dosáhnout úplného vnitřního míru, dokonalé vnitřní radosti, sebeuskutečnění i jednoty s pravdou, s Božstvím.

Podstatným prvkem náboženství je i víra v reinkarnaci (převtělování), princip nenásilí a chápání všech náboženství jako mnoha cest ke stejnému Bohu, který je jeden a je nazýván různými jmény.

Česká hinduistická náboženská společnost se hlásí k hinduismu reprezentovanému Pančajati Mahánirváni Akhárrou a jejím představitelem Jeho Svatostí mahámandaléšvarem paramhansem svámím Mahéšvaránandou.

Organizační struktura

Orgány České hinduistické náboženské společnosti jsou:

- hinduistické obce,
- valná hromada,
- představenstvo,
- dozorčí rada,
- rada duchovních.

U žádného z těchto orgánů není předpokládána evidence ministerstvem kultury jako církevní právnícké osoby. V budoucnu se počítá s hinduistickým seminářem, který by právní subjektivitu měl.

Základní jednotkou jsou **hinduistické obce**, složené nejméně z deseti osob, které pořádají náboženská setkání, jež sestávají především z obřadů, duchovních zpěvů a modliteb, čtení posvátných textů, duchovních přednášek a meditací. Z řad členů obce je volen její předseda na dobu pěti let. **Valná hromada** sestává ze všech předsedů hinduistických obcí založených na území České republiky a schází se jednou ročně. Výkonným orgánem České hinduistické náboženské společnosti je **představenstvo** složené z předsedy, tajemníka, zapisovatele a dvou přísedících, volených na pět let valnou hromadou.

Statutární orgán

Jménem České hinduistické náboženské společnosti jedná navenek v celém rozsahu **představenstvo**. Za představenstvo je oprávněn jednat a činit právní úkony ve všech věcech každý člen představenstva, a to **každý samostatně**. Jiné osoby mohou jednat a činit právní úkony ve všech věcech pouze na základě písemné plné moci, kterou jim udělí člen představenstva.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Duchovním se může stát každý člen hinduistické obce, který byl vysvěcen do stavu sannjás svým duchovním mistrem v některém z deseti řádů tzv. Dašanámí (Bhárati, Sarasvati, Puri, Giri, Áranja, Ságara, Vana, Ášrama, Tírtha, Párvata) založených Adi Sankarou a kterého ustanovila do funkce duchovního rada duchovních. Všichni duchovní tvoří radu duchovních.

Sannjásin je člověk, který se dobrovolně zřekl všech světských pout a rozhodl se zasvětit svůj život duchovnu a službě všem živým bytostem. Duchovní může ze své funkce kdykoliv odstoupit tak, že své odstoupení písemně oznámí radě duchovních. Duchovní může být odvolán většinou hlasů všech členů rady duchovních.

Zásady hospodaření církve

Majetek společnosti může být použit pouze v souladu s jejím posláním. Hospodaření nemá zvláštních omezení a předpokládá i příjmy z výdělečné činnosti v souladu se zákonem o církvích.

Církevní právnické osoby

Základní dokument České hinduistické náboženské společnosti předpokládá vznik hinduistického semináře jako církevní právnické osoby, k datu sestavení publikace však ještě nebyl ministerstvem kultury evidován.

Jeho výkonným orgánem bude ředitel, kontrolním orgánem bude rada. Posláním semináře bude zejména vzdělávat a vychovávat duchovní a laické pracovníky společnosti a připravovat zájemce pro duchovní službu.

5.23 Novoapoštolská církev v České republice

V Lesičku 623/4
150 00 Praha 5-Smíchov
IČ: 00460532

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/15

Statutární orgán

Novoapoštolská církev v České republice
V Lesičku 623/4, Praha 5-Smíchov, 150 00

Členové orgánu

- 1) církevní prezident Horst Zettl
- 2) zástupce církevního prezidenta Pavel Klepáč
- 3) vedoucí sekretariátu Pavel Klepáč
- 4) zástupce vedoucího sekretariátu neobsazeno

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Člen Ekumenické rady církví: Ne

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): 449

Počet církevních právnických osob: 0

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): Není financována.

Vnitřní organizační dokument: Statut Novoapoštolské církve v ČR

Začlenění do mezinárodních struktur: Novoapoštolská církev v České republice je článkem celosvětově rozšířené Novoapoštolské církve a vytváří s ní náboženský a nerozdílný celek.

Historie

Novoapoštolská církev se zformovala ve třicátých letech 19. století v Anglii, kdy na základě proroctví bylo povoláno prvních dvanáct apoštolů, ve snaze obnovit původní autenticitu prvotních křesťanů. První sbory vznikly v Albury a v Londýně. Původní název zněl Svátá katolicko-apoštolská církev (Holy Catholic Apostolic Church). Věřoučné rozpory vedly v Německu k pozdějšímu vydělení Všeobecné křesťansko-apoštolské misie (*Allgemeine Christliche Apostollische Mission*), která byla v roce 1907 přejmenována na Neuapostolische Gemeinde. Původní Katolicko-apoštolské sbory zanikají na začátku 20. století. Na našem území působí od druhé poloviny 19. století. Podle vlastních údajů Novoapoštolská církev působí ve více než 190 zemích světa, kde se k ní hlásí celkem sedm milionů věřících.

Věřouka a poslání

Typickým rysem je vůdčí postavení **kmenového apoštola**, který přijal Ducha svatého a je hlavou celé církve, což mu zaručuje až kultovní uctívání. Základními rysy věrouky jsou vyznávání všemohoucího Boha Stvořitele, smrt Ježíše, Syna Božího, na kříži pro smíření člověka s Bohem, jeho Zmrtvýchvstání a Nanebevstoupení, nesmrtelnost lidské duše a posmrtný život. Církev uznává tři svátosti, a to křest vodou, svaté zapečetění (udělení Ducha svatého skrze vkládání rukou a modlitbu apoštola) a svaté přijímání. Formu zvláštního požehnání má konfirmace, zasnoubení, svatba a výročí svatby a požehnání před porodem.

Účelem Novoapoštolské církve v České republice je sjednocení, duchovní péče a výchova věřících podle novoapoštolského vyznání víry. Ke splnění těchto úkolů slouží náboženská péče věřícím od narození až po úmrtí, a to pravidelnými bohoslužbami, udělováním požehnaní, svědomitou pastorační a sociální pomocí.

Organizační struktura

Novoapoštolská církev je světová organizace. V jejím čele stojí **kmenový apoštol**. Je hlavou církve, nejvyšším duchovním a nadřazeným církevním úřadem všech novoapoštolských obcí na světě. Církev je dále rozdělena na **apoštolské oblasti**, v jejichž čele stojí vždy **apoštol oblasti**. Do úřadu je jmenován kmenovým apoštolem. Každá apoštolská oblast se dělí na **dílčí oblasti**, v jejichž čele stojí **apoštol**. Dílčí oblast se člení dále na oblasti **biskupů** a oblasti **starších**. Oblast biskupa zahrnuje zpravidla několik oblastí starších a oblast starších zahrnuje několik novoapoštolských obcí. Novoapoštolskou obec tvoří věřící novoapoštolského vyznání, sjednocení na některém území nebo jeho části.

Výkonným orgánem Novoapoštolské církve v České republice je **církevní prezident**. Tento je v rozsahu svého úřadu zodpovědný za provádění vydaných církevních ustanovení apoštolovi oblasti nebo kmenovému

apoštolovi. **Zemské shromáždění** sestává z církevního prezidenta a představených novoapoštolských obcí a je poradním orgánem církevního prezidenta.

Založení novoapoštolské obce a určení jejího území je pravomocí církevního prezidenta. Každou obec řídí představený obce, který musí být nositelem jednoho z úřadů – biskup, starší oblasti, evangelista oblasti, pastýř, evangelista obce nebo kněz. Nižšími úřady jsou diakoni a poddiakoni.

Statutární orgán

Církevní prezident, jeho zástupci a vedoucí sekretariátu, jakož i jeho zástupce zastupují Novoapoštolskou církev v České republice vůči třetím osobám, vždy samostatně. Jmenování a odvolání pravomoci zastupování nabude platnosti navenek v den pravoplatného rozhodnutí ministerstva kultury o registraci změny.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Duchovní, nositele úřadu, povolává do úřadu kmenový apoštol nebo apoštol z příkazu apoštola oblasti, apoštol oblasti sám nebo jím stanovený zástupce.

Zásady hospodaření církve

Vlastníkem veškerého majetku je Novoapoštolská církev v České republice. Její majetek se vytváří z dobrovolných darů členů církve a jiných dotací ze strany členů a třetích osob. Majetek církve, běžné dary a milodary, jakož i jiné dotace slouží výhradně a bezprostředně zájmům Novoapoštolské církve v České republice. Jsou používány pro církevní, misijní, charitativní a církevně stavební účely. Dále jsou předpokládány podnikatelské činnosti jako překlady a tlumočení, vydavatelská činnost a pronájem nemovitostí.

Církevní právnické osoby

Nevytváří církevní právnické osoby.

5.24 Náboženská společnost českých unitářů

Karlova 186/8
110 00 Praha 1-Staré Město
IČ: 00460524

Registrace

Datum: 01. 09. 1991
Číslo: 308/1991/14

Statutární orgán

Správní sbor NSČU
Karlova 186/8, Praha 1-Staré Město, 110 00

Členové statutárního orgánu

místopředseda Správního sboru NSČU Ing. Jiří Gabriel

Pokud svou funkci nemůže vykonávat předseda Správního sboru NSČU, zastupuje ho místopředseda Správního sboru NSČU.

Oprávnění k výkonu zvláštních práv

- Být financována podle zvláštního právního předpisu o finančním zabezpečení církvi a náboženských společností.
- Konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky.
- Zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.

Datum přiznání: 07. 01. 2002

Internetová stránka: <http://www.unitaria.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ne

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): 302

Počet církevních právnických osob: 3 obce

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005):
851 103 Kč

Vnitřní organizační dokument: Ústava Náboženské společnosti českých unitářů, Organizační řád Náboženské společnosti českých unitářů

Začlenění do mezinárodních struktur: Náboženská společnost českých unitářů je členem Mezinárodní rady unitářů a universalistů (International Council of Unitarians and Universalists) a Mezinárodní asociace pro náboženskou svobodu (International Association for Religious Freedom).

Historie

Náboženský směr se formoval od první poloviny 16. století jako nesouhlas s učením o Boží trojici („trinitářství“). Původní centra se formovala v Polsku, Transylvánii a Anglii, později pronikala do Spojených států amerických. České unitářství vzniklo po vyhlášení samostatné Československé republiky, a to 9. 4. 1922, kdy byla založena Pražská obec Svobodného bratrství. Jejím zakladatelem se stal Norbert Fabián Čapek.

Věrouka a poslání

Unitáři věří, že existuje řád vesmíru, přesahující lidský rozměr, jehož podstata může být různě nazývána, například Bůh nebo Nejvyšší skutečnost. Unitářství patří k antitrinitářskému proudu evropské reformace s důrazem na odmítání dogmat víry, která odporují rozumovému a vědeckému poznání. Historicky vychází z myšlenek Ježíše Nazaretského, jehož však považuje pouze za výjimečného člověka. Čerpá rovněž z učení jiných náboženství, filosofů a duchovních mistrů minulosti a přítomnosti. Unitáři uplatňují svobodu přesvědčení

a náboženskou toleranci. Svoji činnost rozvíjejí v souladu se všeobecnými principy etiky, humanismu, úcty k životu, přírodě a služby bližním. Hlavním cílem unitářství je podílet se na zvyšování duchovní a mravní úrovně jednotlivců i společnosti při respektování domácí i světové tradice náboženské svobody. Za své základní principy označují: svobodu svědomí a přesvědčení, používání kritického rozumu i v náboženství, demokratický způsob hospodaření.

Organizační struktura

Nejvyšším zákonodárným, rozhodčím a dozorčím orgánem Náboženské společnosti českých unitářů je **sněm**, svolávaný statutárním orgánem nebo správním sborem. Výkonným orgánem je **správní sbor**.

Základní úroveň organizace je **náboženská obec**. Nejvyšším orgánem náboženské obce je **valné shromáždění náboženské obce**, které je tvořeno všemi jejími členy. Na valném shromáždění náboženské obce mohou být přítomni bez hlasovacího práva příznivci. Správní sbor náboženské obce je výkonným orgánem náboženské obce. Členové správního sboru náboženské obce jsou voleni valným shromážděním náboženské obce. Místní skupina je pomocná správní jednotka Náboženské společnosti českých unitářů bez právní subjektivity.

Náboženská společnost českých unitářů rozlišuje tyto kategorie duchovních:

1. **laický duchovní**,
2. **duchovní náboženské obce**,
3. **duchovní při Ústředí**,
4. **hlavní duchovní**.

Statutární orgán

Statutárním orgánem Náboženské společnosti českých unitářů je **předseda správního sboru** volený sněmem na dva roky.

Zásady hospodaření církve

Statutární orgán náboženské společnosti je oprávněn samostatně jednat a činit právní úkony jejím jménem. Statutární orgán náboženské společnosti potřebuje souhlas správního sboru náboženské společnosti ve věci, jejíž finanční hodnota je vyšší než částka stanovená správním sborem náboženské společnosti. Hospodaření jednotlivých složek společnosti se odvíjí od jejich právní subjektivity.

Církevní právnické osoby

Náboženská společnost českých unitářů zřizuje náboženské obce s právní subjektivitou. Statutárním orgánem náboženské obce je **předseda správního sboru náboženské obce** volený valným shromážděním náboženské obce. Jeho funkční období je dvouleté. Je oprávněn samostatně jednat a činit právní úkony jménem náboženské obce.

5.25 Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny, Hnutí Hare Krišna

Městečko 1
257 01 Chotýšany, Městečko
IČ: 73631639

Registrace

Datum: 21. 11. 2002
Číslo: 11830/2002-24

Statutární orgán

Národní rada Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny
Chotýšany, Městečko 1, 257 01

Členové orgánu

statutární zástupce Antonín Valer

Internetová stránka: <http://www.harekrsna.cz>

Počet členů: cca 500

Počet církevních právnických osob: 2 náboženská centra

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): **Není financována.**

Začlenění do mezinárodních struktur: Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny (International Society for Krishna Consciousness)

Historie

Hnutí Hare Krišna je jednou z tradic v rámci různých směrů hinduismu a vychází z původních védských textů z doby kolem roku 3000 před Kr. Stoupenci této náboženské tradice se označují jako gaudíja-vaišnavové. Základním náboženským textem je Bhagavad-gíta. Zakladatel-áčárja (ten, který učí vlastním příkladem) Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny je Šrí Šrimad A. Č. Bhaktivédánta Švámí Prabhupáda, který v roce 1965 odešel z Indie do Spojených států amerických, aby přinesl toto náboženství na Západ. V České republice působilo hnutí od listopadu 1989 jako občanské sdružení.

Věrouka a poslání

Gaudíja-vaišnavové vyznávají monoteistické učení o Nejvyšší Osobnosti Božství Pánu Krišnovi, který je příčinou všech příčin a je nositelem těchto šesti vznešených atributů: nejkrásnější, nejbohatší, nejodříkavější, nejsilnější, nejmoudřejší a nejslavnější. Pán Krišna, Bůh, má neomezené množství jmen, jako je Višnu, Ráma, Góvinda, Šjamasundara, Gópála, Gópínátha, Džagannátha atd.

Způsob, jak se přiblížit Bohu, je recitace mahámantry (*Haré Kršna, Haré Kršna, Kršna Kršna, Haré Haré, Haré Ráma, Haré Ráma, Ráma Ráma, Haré Haré*).

K naplnění poslání společnosti slouží především zpívání svatých jmen na veřejnosti, tzv. harinám, vydávání a distribuce literatury, uctívání Božstev v chrámu, distribuce jídla obětovaného Pánu Krišnovi, tzv. prasadam, a další formy kázání v podobě veřejných programů, přednášek atd. Vyznavači žijí v komunitách a praktikují vegetariánství.

Organizační struktura

Nejvyšším orgánem společnosti je na mezinárodní úrovni **organizační správní rada** (Governing Body Commission) a představuje vůli zakladatele společnosti. Jejími členy jsou reprezentanti pro jednotlivé zeměpisné oblasti. Sídlo organizační správní rady je v Indii.

Pod duchovním vedením reprezentanta organizační správní rady pracuje **národní rada** jako nejvyšší orgán Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny v České republice. Její členové jsou jmenováni reprezentantem organizační správní rady.

Společnost působí prostřednictvím středisek, kterými jsou pod-le svého účelu:

1. **Chrám**
2. **Farma**
3. **Kazatelské centrum**
4. **Vegetariánská restaurace-jídelna**
5. **Centrum Náma-hatty**
6. **Klub**

Na této základní úrovni jsou nejvyšší organizační autoritou da-ného střediska chrámový prezident nebo vedoucí střediska.

Statutární orgán

Národní rada jmenuje statutární zástupce společnosti ze členů společnosti na dobu neurčitou, kteří mají právo zastupovat náboženskou společnost v právních i mimoprávních záležitostech při administrativním nebo soudním jednání s vládním orgánem či autoritou. Mají také právo všeobecně zastupovat společnost a podepisovat v zastoupení společnosti dokumenty při nákupu a prodeji movitého a nemovitého majetku, pronajímání nemovitostí, opatřování hypoték, přijímání a dávání záruk a zajišťování půjček. Statutární zástupci získávají oprávnění k jednotlivým úkonům na základě písemného rozhodnutí Národní rady.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Duchovní pro jednotlivé oblasti (kraje) jsou ustavováni a odvoláváni **Národní radou**. Obdobou duchovního ve vaišnavské tradici je *bráhmana*.

Zásady hospodaření

Organizační jednotky a kazatelská centra mohou podnikat v distribuci prasadam (jídla obětovaného Krišnovi), v nákupu a prodeji pomůcek k vykonávání obřadů, zemědělských produktů a dalšího zboží. Dále v produkci,

distribuci a prodeji knih, audiovizuálních nosičů a tištěných materiálů (pohlednice, plakáty atd.). Dosažený zisk smí být použit pouze k naplnění cílů společnosti.

Církevní právnické osoby

Církevními právnickými osobami se mohou stát pouze chrám, farma nebo kazatelské centrum. V současnosti je zřízeno Centrum pro vědská studia v Praze a Čakra v Bílovicích-Lutotíně. Dále společnost provozuje např. farmu Kršnúv Dvůr nedaleko Benešova u Prahy.

5.26 Obec křesťanů v České republice

Na Špejcharu 291/3
170 00 Praha 7-Holešovice
IČ: 73631094

Registrace

Datum: 04. 09. 2002
Číslo: 8213/2002-23

Statutární orgán

Rada Obce křesťanů
Na Špejcharu 291/3, Praha 7-Holešovice, 170 00

Členové orgánu

předseda Rady Obce křesťanů Helena Reichertová
předseda Synody Obce křesťanů Frank Peschel

Internetová stránka: <http://www.obec-krestanu.cz>

Člen Ekumenické rady církví: Ne

Člen Světové rady církví: Ne

Člen Konference evropských církví: Ne

Počet věřících (2001): Není známo

Počet církevních právnických osob: 0

Počet církevních škol: 0

Financování podle zákona č. 218/1949 Sb. (2005): Není financována.

Vnitřní organizační dokument: Stanovy Obce křesťanů v České republice

Začlenění do mezinárodních struktur: Sbory náležející do celosvětové Obce křesťanů, které se nacházejí na území jednoho státu, si vytvářejí právní formu pro své působení v souladu s cíli Obce křesťanů a s místním zákonodárstvím. Správu celosvětového hospodaření Obce křesťanů zajišťuje Nadace Obce křesťanů se sídlem v Amsterdamu.

Historie

Celosvětová organizace Obce křesťanů byla založena v roce 1922 ve Švýcarsku jako Hnutí za náboženskou obnovu, které má dnes své celosvětové ústředí ve Stuttgartu v Německu. Při založení stáli v čele

evangelický kazatel Friedrich Rittelmeyer a teolog Emil Bock.

Na území dnešní České republiky existuje a pracuje Obec křesťanů od roku 1925, za vlády nacismu a komunismu působila v ilegality. V období po roce 1989 až do zaregistrování jako náboženská společnost byla zastupována občanským sdružením Obec křesťanů – hnutí za náboženskou obnovu.

Věrouka a poslání

Obec křesťanů vychází ze všeobecně křesťanských základů. Dog-mata (závazné články víry) tato církev nemá, její kněží mají svobodu vyučování. Pro věřící je závazný pouze liturgický řád (text a způsob provádění bohoslužeb a jiných obřadů). Nosnou ideou je přesvědčení, že články víry ani mravní předpisy mu církev nesmí ani nemůže zvenčí vnucovat. Bohoslužby Obce křesťanů se může účastnit každý člověk nehlédě na své vyznání či přesvědčení. Obec křesťanů uznává křesť jiných náboženských společností, ovšem člověk pokřtěný i nepokřtěný jsou si v Obci křesťanů rovni.

Členství v jiných církvích a náboženských společnostech z pohledu samotné Obce křesťanů není překážkou členství v ní.

Organizační struktura

Obec křesťanů v České republice je tvořena sbory pracujícími na území České republiky. Orgány Obce křesťanů v České republice jsou:

- (a) **Synoda** Obce křesťanů,
- (b) **Shromáždění** Obce křesťanů,
- (c) **Rada** Obce křesťanů,
- (d) Revizní komise.

Základní jednotkou Obce křesťanů v České republice je **sbor**. Sbor je společenství členů a příznivců Obce křesťanů v místě, kde na základě vyslání duchovním správcem pravidelně působí kněz Obce křesťanů. Orgány sboru jsou:

- (a) **shromáždění** sboru,
- (b) **rada** sboru,
- (c) případně revizní komise sboru, pokud ji stanovy sboru předpokládají.

Na internetových stránkách církev uvádí 5 sborů: v Brně, Olomouci, Pardubicích, Praze a Příbrami. Jako církevní právnická osoba nejsou evidovány.

Statutární orgán

Statutární orgán Obce křesťanů v České republice je tvořen předsedou Synody Obce křesťanů a předsedou Rady Obce křesťanů. Tyto osoby jednají společně. Statutární orgán zastupuje Obec křesťanů v České republice ve shodě s rozhodnutími Rady Obce křesťanů. Funkční období statutárního orgánu je dvouleté.

Způsob ustavování a odvolávání duchovních

Duchovními v církvi mohou být kněží, kteří působí jako **faráři sboru, duchovní správci nebo pracovníci účelového zařízení** Obce křesťanů v České republice.

Do úřadu **faráře** sboru, v němž má kněz působit, vysílá kněz-ze duchovní správce po dohodě s Radou sboru a Radou Obce křesťanů.

Kněží se sdružují v **Synodě** Obce křesťanů, která rozhoduje o duchovních otázkách činnosti Obce křesťanů v České republice, to znamená o otázkách týkajících se uspořádání a provádění bohoslužebných úkonů a kněžské služby.

Zásady hospodaření církve

Správu majetku vykonává Rada Obce křesťanů, která je zvolena Shromážděním Obce křesťanů.

Církevní právnické osoby

Podle svých stanov může Obec křesťanů v České republice zakládat kulturní, charitativní, výchovná a vzdělávací, vydavatelská, správní a další účelová zařízení sloužící zabezpečení její práce a naplňování jejího poslání. Jako církevní právnická osoba není žádná z institucí Obce křesťanů dosud evidována.

Poznámky

1. Zvláštní zařízení Českobratrské církve evangelické, jehož posláním je podporovat finančně obnovu a výstavbu církevních budov nebo i nákladného vybavení, jako jsou např. varhany. Proto shromažďuje finanční prostředky od členů církve, ale i od zahraničních dárců a pod-půrných organizací, případně dotace ministerstva kultury.
2. Přesněji řečeno tetragrammaton „JHVH“, psaná hebrejština nepoužívá samohlásek.
3. Např. dopis Výboru Náboženské společnosti Svědků Jehovových ze dne 30. srpna 2000, dostupný na stránkách <http://www.mkcr.cz>
4. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. února 2006, sp. zn. 5 As 25/2005, je přístupný na stránkách Nejvyššího správního soudu <http://www.nssoud.cz>, v tzv. anonymizovaném znění. Protože však záhlaví rozsudku obsahuje byť anonymizovanou zkratku stěžovatele „N. s. S. J.“, v odůvodnění je obsaženo spojení „svědkové Jehovovi“, a zejména s přihlédnutím k celkovému kontextu rozsudku, považujeme za evidentní, o který subjekt se jedná, a jeho identitu neskrýváme.
5. Řecky *ortodoxní* (*orthos* správný, pravdivý + *doxa* sláva, učení)
6. Schisma (z řečtiny) = rozkol, rozdělení
7. Založena 1457 v Kunvaldu u Žamberka.
8. Latinské *advenio* = příchod, z toho odvozen název církve.
9. Letnice jsou křesťanským svátkem „Seslání Ducha svatého“, odvozeným od konkrétní události popsané v Novém zákoně (Bibli).
10. Slovo původem z arabštiny označuje *mír* (*mír s Bohem*).